

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of Mar. 3rd, 1879.

Metai XXIII

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 30 d. SAUSIO (JANUARY), 1914 M.

No. 5

POLITISKOS ŽINIOS.

MEXIKO.

Mušiai kariumenės su revoliucionieriais pasilovė, bet nežinia, ar ilgai. Revoliucionierių vadovas ir savo kariumene neištraukė, kaip žadėjo, į miestą Meksiką; nepaėmė ir stovinčios jam ant kelio tvirtovės Torreón. Jis yra dar vis mieste Chihuahua, nors bent dalis jo kariuotės atsidarė miesto Torreón apelin-kėse. Villa buk susirgo; bent taip jo apsišiojimą Chihuahui aiškina jo draugai. Jis buk labai gaili, kad krašto sostinėn traukti negali. Galėtų rodi tai padaryti ir vyriausiasis revoliucionierių vadovas, bet Villa mano, kad jis pats yra gėsmės karvedis negu Carranza.

Mieste Meksiko susėkė sukilimai prieš Huertą. Sukalbininkai buvo sutarę mieste surengti revoliuciją ir išvesti Huertos valdžią. Vadovai sukilininkų buvo pulkininkas Nobles, prie sukilimo prigulėjo ir daugelis žymių meksikonų; jie jau suimti.

Iš Meksiko praneša, buk pridedės prie išvartimo Madero valdžios Felix Diaz rengia naują revoliuciją lygiai prieš Huertą, kaip ir prieš Carranzą.

Anglija, Francuzija ir Vokietija atsisakė į Washingtoną su protestu, kad Meksiko valdžia atsisakė mokėti nuosimčius nuo tuose kraštuose užtrauktų paskolų ir per tai, skoline pinigų turi pelno išsiduoti. Nuo Jungtinių Valstijų vėl pareikalauta syki padaryti galą revoliucijos arba per pripažinimą Huertos valdžios, kuriai tasyk revoliucijos suvaldymui būtų pinigai paskolinti, arba siųsti Meksikan Jungtinių Valstijų kariumene. Bet prezidentas Wilson vis dar nežino, kokio ramimo budo pridera griežtis.

Prezidento Wilsono specialis atstovas Lind ant Jungtinių Valstijų kariško laivo "Chester" tarėsi su dviem žymiais meksikonais. Toliau tarybas vedė mieste Vera Cruz su Huertos izdo ministeriu Magonu. Prezidento Wilsono atstovas mėgina prikabinėti Huertą pasitraukti nuo prezidento vietos ir jį pavesi vienam iš įtakingiausių meksikonų, buvusiam užsienio ministeriui De la Barra. Už išsidėjimą prezidentystės, Huerta būtų paskirtas visos Meksiko kariumenės vadovu, o Jungtinės Valstijos pasidada apginti jo asmenį nuo jo priešų, tik nežinia, kaip tą galėtų padaryti be siuntimo Meksikan kariumenės. Jeigu Huerta pakliūtų į savo priešų rankas, tie gyvo jo nepaleistų, jie nepasitų visai pažadėjimo prezidento Wilsono.

Laikraščiai praneša, jog vyriausiasis revoliucionierių vadovas Carranza Jungtinių Valstijų išlygas sutinka priimti, bet jį nenori priimti generolas Villa ir Zapata. Tie todėl galėtų toliau vesti naikinimą Meksiką naminių karų, ir iš pasitraukimo Huertos nieko gero neiseitų. Tasyk pasirodytų, kad Jungt. Valst. negali pas kainyną tvarkos įvesti; todėl noroms-nenoroms, tuom turėtų užsiimti kiti, turinti Meksike svarbius reikalus, kad ir prieš Jungtinių Valstijų norus.

Gyvenanti mieste Meksiko amerikoni bijosi, kad, pasitraukus Huertai ir jo vietą užėmus De la Barra, nekiltų mieste revoliucija, kas amerikonomas nieko gero neatgabtų. Dabar Meksike kity kraštų piliečių neužkabina jė nieks, mažai kity kraštų piliečių išnaikinta nuosavybės; vien su amerikoni nuosavybe didelių cermonių ten nedarė, nes Meksike, kaip ir kitose ispaniskose Amerikos republikose, Jungtinių Valstijų piliečiai yra labiausiai nekenčiami; juos kaltina už revoliucijų kėlimą, kad valdžiai suteikus progą įsikisti į naminius valstybės reikalus.

Jeigu todėl prezidento Wilsono

pasilydymas būtų išpildytas, Huerta turėtų 150,000 kariuonį ir su jų pagalba galėtų kraštą valdyti, kaip valdo ir dabar; De la Barra, neturėdamas kariumenės, pats nieko veikti negalėtų, turėtų pildyti kariumenės vadovo, Huertos, paliepinus.

Huerta prie Torreón dabar mano pasiūsti 25,000 kariuonį. Kadangi Villa iš viso turi tik 12,000 kariuotų, tai nesunku būtų jį įveikti. Gal dėl to, kad prieš jį Huerta gali taip daug kariuonį pastatyti, Villa nesiskubina traukti į pietus, nors žadėjo greitai net Meksiko sostinę užgrobti ir Huertą nelaisvėn paimti.

Mieste Vera Cruz stovi Huertos kamolinis laivas "Zaragoza". Manoma, kad juom Huerta nori bėgti ant salos Kubos, jeigu ilgiau valdžios palaikyti negalėtų. Jungtinės Valstijos prie Vera Cruz turi 3,000 kariuonį. Priešakyta, jeigu kity skerdynės mieste Meksiko, ten siųsti tuos kariuonius maistus malšinti. Bet su 3,000 kariuoniu, turbūt, nebūtų galima numalšinti, jeigu Huerta su daug didesniais pajegomis negali numalšinti, ypač, kad prieš tą neskaitlingą Jungtinių Valstijų kariumene galėtų susijungti dabar tarp savęs kovojančios partijos, nes amerikoni visų partijų yra nekenčiami.

JAPONIJA.

Japonija po ją pasiekusiai nelaimėi ir jai išreikštai Jungtinių Valstijų simpatijai ir sanjaušniui neišgali tylėjo; dabar vėl šiaurės pradeda prieš Ameriką. Japonijos valdžia atsisakė Washington, reikalaujama užbaigimo nesutikimų dėl aprubežavimo Japonų teisių Kalifornijoje, taipgi dėl sumanymo naujo ateivystės biliaus, kuris reikalauja, kad negalinti tapti Jungtinių Valstijų piliečiais, negalėtų Amerikon atkakti, o japonai negali tapti piliečiais, todėl ir apskunimo ateivystės bilius kreipiamas prieš japonus ir juos užgauna. Prieš tuos visus Japoniją, kaip civilizuotą tautą, užgaunančius, Jungtinių Valstijų užsimanymus, jos valdžia protestavo kelis kartus, bet atsakymo negavo, nors atskaiti reikia, to reikalauja tarptautiško mandagumo formos. Ir tas nemandagumas užgauna Japoniją, o japonai tylėti moka, bet įeidimo niekada neužmiršta, prie tinkamos progos juos užgavusiems atkeršija; gali jie atkeršyti Jungtinėms Valstijoms, kaip atkeršijo Rusijai; tam jie laukia vien geriausiai tinkamos progos; dabar jieško geriausiai tinkamų padėtojų, turinčių pamatą taip jau nekėsti galingo kaimyno. Prie tokių priguli Meksika. Todėl Japonija ir stengiasi su Meksika susidraugauti.

Dabar Meksikan atkako specialis Japonijos cėsoriaus pasiuntinys. Jį Meksike entuziastiskai priėmė ne vien Huertos valdininkai, bet visi gyventojai, o pirma taip jau visi Japonijos gyventojai sirdingai priėmė Huertos specialį pasiuntinį. Tie abiejų tautų sirdingumai rodo, kad vienodi reikalai jas riša; rodo, kad jeigu kas užpultų vieną, kita, kiek galėdama, padės. Tą žino Jungtinių Valstijų prezidentas, todėl ir nesiskubina į Meksiko maišatį kisti.

BALKANŲ PUSSALIS.

Mėginimai turky Albanijoj sukelti maišatį nepasisekė. Expedicija izeto Pasos, kuris mėgino išlipti Albanijoj su keliais šimtais turkiškų aficerių ir kariuoniu, nepasisekė. Bet per tai pavojus maišaties ir galimų didesnių vaidų net tarp didžiųjų Europos tautų už Albaniją neišnyko.

Grekija, nors laike karo mažiausia aukavusi, bet, pasidėkavojant Francuzijos paramai, kuriai paskui jos karalius, besitaikydama

mas Vokietijoj, negražiai atsimoko, daugiasia gavusi, kaip kiekvieną prekęjį tautą, nepasitę, kaip valdo ir dabar; De la Barra, neturėdamas kariumenės, pats nieko veikti negalėtų, turėtų pildyti kariumenės vadovo, Huertos, paliepinus.

Grekijos ministerių pirmininkas Venizelos, išmėdimui paramos ir pritarimų, važinėja dabar po Europą; atkankė jis Ryimą, o iš ten važiuoja Vindoboną ir Paryžių, o paskui atsilankys Londone ir Berline; gal atkaks ir Peterburgan.

IS LIETUVOS.

VILNIAUS GUBERNIJA.

VILNIUS.

— Gruodžio 25 d. pasirodė čia pirmas numeris "Siev-Zap. Torgov. Promysl. Žizn" (Šiaur-Vakarinio krašto prekybos ir pramonės gyvenimas), rusų kalba leidžiamoj žurnalui. Leidėjas, žinomas knyginkas Syrkinas, redaktorius—prisieks. adv. Kamionskis.

— Vilniaus apskrities giriose atrasta paklydęs Lydos apskr. elgeta, turis 100 suviršum metų. Mikolas Gaidala. Kelyje susirgo ir yra nugalbentas į Saviojo ligoninę.

— Gruodžio 24 d. Vilniaus teismo rūmai nuteisė čia buvusį Vilniaus lombardo prižiūrėtoją padėjėją Sviončekį 1 su puse metų areštantų rotų už pasisavi-nimą 22 tukst. rub. lombardo pinigų. Kadangi Sviončekis pirm teismo ilgai kalėjo, tą patį laiką jam priskaitė prie bausmės ir jį paleido.

— Buvo čia teisiamas buvęs Vilniaus brandmaisteris Likmanas už išaikuojimą ugniagesiams prigulinių pinigų. Likmanas nuteistas teisių atėmimu ir 2 metais kalėjimo.

— Pirm 3 metų Vilniaus spaudos komiteto narys Jaroševskis pradėjo darbuotis, versdamas ir lietuvių kalbą ir rengdamas spaudos pravoslavų liturgiją. Dabar "Novoje Vremia" laukia didelės naudos iš to darbo. Laiks nuo laiko liturgija busianti Vilniaus Dvasios Šventos pravoslavų vienuolyno cerkvėje skaitoma.

— Gruodžio 26 d. staiga pakilo šaltis iki 14 laipsnių; gruodžio 27 d. šilta, kaip ir pirma: termometras rodė 1—2 laipsnių šilumos. Tą pat vakarą buvo audra su žaibais, griauštiniiu ir vėtra, kuri žmones gatvėse vertė. Gi gruodžio 28 d. vėl šalta: termometras rodė vėl 6 laipsnius šalčio.

— Gruodžio pabaigoje Vilniaus teismo rūmai nuteisė dvi mergini už giedojimą lenkų patriotiškos giesmės "Boże coś Polskę" pernai šv. Kotrinos bažnyčioje; Peterburgo psicho-neur. instituto studentę, E. Koblin-skaitę, Peterburgo Bestuzevų kursų klausytoją, 20 dienų tvirtovės. Kaltinamos jos buvo dalyvavime viešame susirinkime šv. Kotrinos bažnyčioje. To susirinkimo tikslas buvęs viešai parodyti simpatiją atitraukimui spēku nuo Rusijos valstybės šalies, vadinamos "Privislinskij kraj", ir atnaujinimui nepriguliusios lenkų valstybės. Tas prasizengimas baudžiamas nauju krim. įstatų pirmos dalies 121 straipsniu,

— Vilniaus Žemės Ukio Dr-jai ruošia ateinantiems metams kur-sus, kurie tvers nuo vasario 15 iki 25 d. I tuos kursus bus priimami norintieji apsiprasti darbuotis su garinėmis ukio mašinomis. Ta pat draugija ruošia tuo pačiu laiku ir antrus kursus norintiems taip pat su ukio mašinomis ir garinėmis apsiprasti, bet mašinomis ir padarinėmis arklų traukiamomis. Už mokslą kiekvienose kursuose reikėsia mokėti po penkis rublius.

Ukio Draugijų ir Ratelių siunčiamieji bus mokiami dykai, be jokio atlyginimo.

MELAGĖNAI, Švenčionių ap. Gruodžio 28 d. buvo čia "Ryto" skyriaus įsteigiamasis susirinkimas. Narių prisirašė tuo tarpu 24. Valdybą išrinkti: pirmininku—kun. A. Zaremba, padėjėju—M. Meldžiūnas, sekretorium—J. Urbaitis, kasininku—M. Mel-džiūnaitis; nariais: P. Jakštas, A. Jursėnas ir S. Burakas. Kandidatai: S. Apyvala ir J. Meldžiūnas. Nutarta atidaryti skaityklą-knygyną ir pradine mokyklą.

Žiopyls.

PABERŽĖ, Vilniaus ap. Gruodžio 29 d. palaidojo čia a.a. kun. prelata Erdmaną. Į laido tuves buvo atvykęs Vilniaus vyskupijos valdytojas kun. K. Michalkevičius, kuris ir atkankė vyriausias gedulų mišias, kunigo dekanas Novickio ir kity apiečinkės kunigų asistuojamas. Palaidojo mirusį prelata Paberžės kapuose.

VALKININKAS, Viln. gub. Neseniai čia įsteigė vietinio klebono ir kelių ukiečių rūpesnių, Ukio draugija. Kai kurie, supradami jos naudingumą, tuojau prisirašė nariais ir įsėję po 10 rub. (Nario mokesis 50 kap., įstoji-mas 25 kap. Amžinas narys užmoka 100 rub.). Narių jau yra daugiau kaip 100.

Si draugija buvo čia ir yra—labai reikalinga. Čionai visi (išskyrus keletą sodžių) gyvena prie kaimo. Žemė negergera, nes smiltynai; bet galima pa-daryti ir gerą. Žinoma, dabar, kuomet už 4—5 varstų reikia važiuoti arti, ar mažinį vėžti; tai ir kalbos negali būti. Šienapjūtyj tai ir po 2 mylias reikia suvažinėti... Tikras vargas! Bet kol kas musų žmoneliai taip saugalvoja: "ot, sako, musų tėvai taip išgyveno ir mes išgyven-sim..." Ir primink tokiems, kad reiktų j kolonijas eiti: "ot, atsak, pasikelk eiti, tai ir pirka reikis statyti naują... ir pinigų mokėti... o iš kur paimti"? Tai išdailės ir teisybė. Skurdas čia didžiausias. Kai kurie po dešimtinę arba 3 turi smiltynėlio, tai ir skursta kokioj lindynėj. Kuris daugiau turi, tai noroms-nenoroms turi skursti tarp tokių be-budamas. Pinigo kad ir turi, tai "pačtoji" laiko; bijo ką nors nupirkti ar paduoti, kad kitas nepastebėtų ir nepasijuoktų iš jo, jog "kupčium" pasidars.

Minėtoji draugija mano visu-akio padargų sandėlį. Bloga tik su namais, mat, visi beveik miestelio namai žydi rankose. Tai gi reikia statyti nauji namai. Manoma juos statyti ant paraplinės žemės, jei suklytų parapija. Bet tam, rodos, parapija neturėtų būti priešinga, nes tai juk pačių parapijonių reikalas ir jiems iš to bus tik nauda.

Turiu dar paminėti, kad žydi rankose ne tik prekyba, bet ir amatai. Kalvio, siuvėjo, dailydės—tai nerasi krikščionies.

Tautvaida.

— Vitis —

ASMENAI, Pačorių, Ašmenos vieškeliu bevažiuojanti, apipilė plėšikais tarp Vilniaus ir Rukainių. Pačorių laivo Vilniuje įduota 100 rub. laisakai ir izdo siuntintys nuvežti ir Rukainių valstyje. Pačoriųs Cėbutulia pagrįžo Rukainius girtas be jokio siun-

inio. Suimtas dabar kalvis Antanas Koltuša, kurį matė Lipovkas smuklėje drauge su pačorių Cėbutulia begirtuokliaujančius.

— Lietuvos žinios —

KAUNO GUBERNIJA.

KAUNAS.

— Kauno miesto dums posėdyje tarpe kito ko buvo tartasi apie pardavimą "Saulės" Dr-jai 2,208 ketvirt. sėkusių tos žemės, ant kurios namai stovi.

Tai jau trečią sykį Kauno duma ėmėsi šio klausimo svarstyti. Labjaušiai "Saulės" reikalus užtarė šikart prisiek. adv. P. Leonas, prirodinėdamas, kad "Saulė" tai švietimo dr-jai, auklėjan-tis 100 suviršum vaikų. Šis auklėjimas reikalaujais 30 tukst. rublių išlaidų metams. Tokia didelė pinigų suma juk niekur daugiau neleidžiama, kaip pačiame mieste.

"Saulė" siūlijanti dabar 800 rublių suviršum už žemę, ir rodosi tokios pinigų sumos ir ministerija negali atmeti (Pirm siūlijamų 500 rub. sumą už tą žemę ministerija atmetė, kaip permažą). Kadangi "Saulės" veikimas visų pripažintas naudingiu, tai g. P. Leonas patarė, negaistant, susirinkusiems pritarti šiam sumanymui ir suklyti parduoti "Saulės" žemę. Po trumpų ginčų buvo žengta prie balsavimo: už pardavimą pasirodė 20 balsų, prieš—6.

Išgirdęs tokį rezultatą, "Saulės" pirmininkas kun. Olsauskas padėkojo miesto dumai "Saulės" valdybos vardu ir, graikiškai nusilenkęs, apledo susirinkimą.

— Matininkų kursų ketinama atidaryti prie Kauno žemės tvarkomosios komisijos.

— Muzikos mokyklą steigia Kauno žinomas kompoz. Juoz. Naujalis. Mokyklos svarbiausias tikslas—ruošti gerų vargonininkų. Tuo tikslu bus mokoma skambinti fortepijonu, groti vargonais, bažnytinių giedojimų ir liturgikos. Visas mokslas padalintas į keturis kursus: įžengiamanjan kursan galima pastoti neturint jokio mokslo. Mokiniai priimami ne jaunesni, kaip dešimties metų. Mokestis už mokslą: prirušiamamjam kurse 80 rub. metams; žemesniam ir viduriniam po 100 rub.; augštesniam 120 rub.

— Kauno kelių komitetas paskyrė 1914 m. 524,371 rublį visai Kauno gubernijai keliams taisyti, naujiems tiltams statyti ir t. t.

Kauno apskritys gaunais iš tos sumos 142,579 r., iš kurių, tarp kitko, skiriama plantui vesti nuo Gostonių sodž., važiuojant į Rumiškio m.; Ukmergės apskr. gaunais 10,425 rb., iš kurių bus grįstas kelias nuo Utenos miest.; Zarasų apskr. gaunais 19,543 rb., čia bus Obelių miestelyje grūdės dedamos ir bus statomi varstams pažymėti stulpai; Panevėžio apskr. gaunais 37,960 rb., iš kurių bus skiriama mediniam tiltui statyti ant Dauggyvėnos Klovinųjų miestelyje, bus panaujintas tiltas ant Nevėžio upės ties Smiltynės sodžium; Šiaulių apskr. skiriama 15,246 r., iš tų bus Papilio geležinkelio stotyje pliačius grįstas; Telšų apskr. gaunais 136,692 rub., iš kurių bus tiesiamas plantas tarp Telšų ir Mažeikių (Muravjovo) ir statomi varstų stulpai; Raseinių apskr. gaunais 153,013 rub., čia bus plantas taisomas nuo Jurbarko iki Pašvenčių muitinės.

— Lietuvos žinios —

KAVARSKAS, Ukmergės apskr. — Neturtingas Kavarsko žmogelis, turintis 2 dešimt. žemės, per visus metus uždarbiaudamas iš šalies, patsai su valkais badaudamas, buvo susitaupęs 18 rb. Trečiadienį, gruodžio 15 d., nuėjęs Anykščiųsua, panorėjo nusipirkti arklį. Kaž-koki apgavikai,

poniskai pasipuosę, pamatę besidairantį žmogų, apsiėmė jam patarnauti — nurodyti tinkamą arklį nusipirkti. Vienas apgavikas nusivėdė tat žmogų nuosailan, užkampin, jį pasivijo to apgaviko draugas, sakdamas, kad jis jo pinigų radęs ir tuojau parodė išėmęs savus pinigus, liepdamas drauge tam žmoguiui savus parodyti. Tas, nieko blogo nemanydamas, išėmė iš užsienio skepetoj surištus savo pinigus ir padavė tiems ponams; tie, perėjūrėje, vėl surišo ir atidavė atgal, o patis abu nuėjo, sakydami: "tu čia palauk, o mes surasime tą žmogų, kuris pametė pinigus." Kai jie nuėjo, žmogus, atrisęs skepetą, pamatė, vietoj pinigų, surisat sauja popiegių.

P. Kuzma.

SVEDASAI, Ukmergės ap. Šių vasarą kun. Strazdo rūpesniu buvo parsišiusdintos mašinos cementinėms plytomis dirbti ir parsišiusdintos vyriausybės instruktorius. Iš tų plytų pastatė puikius namus varotojų dr-jos krautu-vei. Stogas taip pat cementinėmis plytelėmis dengtas ir labai puikiai atrodo. Perkant plytų tiems namams pastatyti, daug kenkė žydai, kad vos trečioji vietoj pasisekė galutinai jį nupirkti.

M. R.—šys.

SIMONIS, Ukmergės ap. Šį rudenį pradėjo veikti lietuvių J. Manelio garinis malūnas, lentpjūvė ir skindeliams dirbti mašina.

M.—jus.

ANYKŠČIAI, Ukm. ap. Gruodžio mėnesyje buvo čia valstiečių sueiga. Rinko viršininkas svarstė keturklasės mokyklos įsteigimo klausimą. Ačiū anykštiečiams vyrams, kurie mielu noru priėmė tą klausimą, tą mokyklą nutarta Anykščiųsue įkurti. Gili, kad labai palankūs tai mokyklai buvę ir raštininkas ir žemiečių viršininkas. Taigi galime tikėtis, kad susilausime tos mokyklos jau netrukus.

Anykštiečiai.

— Anykščių antstolis su Utenos žandarų ir sargybiniais darė kratas pas Antaną Paragį jo krautuvelyje, kur daromas limonadas, taip pat ir jo gyvenamajam bute, pas Laskauską. Taip pat padarė kratą pas Laskauską—knygynę ir bute, bet nerado nieko priešingo ir su savim nieko nepasiėmė. Paskui padarė kratą pas aludininką Česuną, bet ir čia nieko įtariamo nerado. Be to urėdinknas darė dar kratą pas aludininką Liulevičių, kur Paragys turi pasisamdęs sau krautu-ve; čia irgi nieko nerado. Paragys buvo net sulimtas ir nuvarytas Ukmergėn, bet pasirodė jo nekaltumas, ir jį tuojau paleido.

Anykštiečiai.

DARBĖNAI, Laisvės metais Dimitravo dvare gr. Tiškevičienė buvo įsteigusi privatinę vaikams mokyklėlę. Ji nusamdydavo mokytoją, duodavo butą ir suteikdavo mokslo vadovybę. Bet uždraudus vyriausybei laikyti privatinės mokyklėles, buvo uždaryta ir Dimitravo mokyklėlė, ir vaikai buvo paleisti.

Darbėnuose manoma atidaryti draugijos krautuve. Pajų kapitalo jau surinkta apie 2,000 rub. Žmoneliai čia, matyt, jau suprantą tokių įstaigų naudą, nes noriai jįn prisideda.

KULIAI, Telšų apskr. Šmet Kulių miestelio gyventojų skaičius siekia išviso 338 žmonių. Tame skaičiuje: lietuvių katalikų vyrų 34, lietuvių katalikų moterų 118, lietuvių katalikų vaikų 42, stačiatikių vyrų 4, žydų vyrų 35, žydų moterų 45, žydų vaikų 60.

Gyvenamųjų namų: lietuvių 38, žydų 21. Yra čia katalikų bažnyčia, žydų maldykla, pačtas. Krautuvių 8, iš jų tik viena laisvė. Anykščiųsua, panorėjo nusipirkti arklį. Kaž-koki apgavikai,

tuve ir traktieriu. Be monopolio ir to traktieriaus yra dar šalinės. Amatninkų yra ir žydų ir vietos žemaičių.

Pereitais metais iš Kulių monopolio išgerta degtinės už 14,658 rub. 30 kap.

Kulys.

JUZINTAI, Gruodžio 24 d. buvo Juzintų valsčiaus rinkikų sueiga, kame nutarta statyti naują raštinę; busianti, sako, betoninė, visą medžiagą ir visus statymo darbus atlikti apsiėms p. Petraitis. Išviso kainuosianti 8,400 rubl.

Rinkikams, vienok, mažai teru-pėjo naujos raštinės didumas ir patogumas, vien tik jiems rūpėjo, kad mažiau kalnuotų metinis išlaikymas, kaip tai: kuras, švieša ir t. t. ir kad daugiau išgavus nuo Petraitio "magaryčioms." Lauksime naujos raštinės, ir vieton puikaus rumo, kad tik ne išdygtų kelių sieksnių ilgumo ir platumo sulipdyta bakažėlė.

A. B. C.

MAŽEIKIAI, Šiaulių apskr. Gruodžio 28 d. tiek prisnigo ir užpustė kelius, jog traukiniai, kurie turėjo atvykti 4 val. ryto—atėjo 11 v. dieną. Gatvėmis negalima išbristi.

K. Š.

SAUKĖNAI, Kauno gub. Gorkio dvare baudžiaininkams (?) pripažinta žemės išpirkimas. Iš-mokėjimas siekia 8,107 r. 32 kp. Leista išsipirkti žemę šių kaimų ukinkams: Paklibakių, Pelenių, Pailgių, Giriškių, Telučių ir Kačėnauškių.

— Vitis —

UKMERGĖ, Buvo čia nagri-nėjama dvarininko Meistavičiaus ir valstiečio Vezinto byla dėlai slapto vaikų mokymo. Keli Meistavičiaus dvarininkai kreipėsi į Vyžuonų liandies mokytoją, prašydami priimti ir jų vaikus mokyklon. Mokytojas vaikų į mokyklą nepriėmė dėlai vietos neturėjimo, bet pasiūlė pats juos pamokyti namie.

Buvo išrinktas tam tikras "daraktorius" ir mokslas, Meistavičiaui pritariant, prasidėjo. "Daraktorius" Vezintas ir Meistavičius buvo dabar tieson traukiami ir apygardos teismo nuteisti: Meistavičius 8 rub. ir Vezintas 2 rub. pabaudos.

PANEVĖŽYS, Netoli geležinkelio stoties Labos atrasta 11 visokių sidabrinų daiktų, išraižytų gotiškais papuošalais. Ant visų stovi aiškus vokiskas parašas: "Ernst von Hahren."

— Nedėdienį, gruodžio 28 d., tulas valstietis Krinčino mėgino pasipjauti atlenkiamu peiliu "Blaičybės" arbatinėje Smėlinu-se. Esą gruodžio 29 d. turėjo būti jo byla ir bijojo neteksis žemės.

V. V.

— Vasarą buvo paduotas gubernatoriui prašymas, kad leistų įkurti vietinę draugiją. Dabar jau gautas leidimas.

V. V.

ARIOGALA, Kauno gubern. Traukiami tieson 85 ukinkai už kelių netaisymą.

ZAGARĖ, Kauno gubernato-rus leido Zagarėje įkurti liandies dirbinių mokyklą.

ZARASAI, Šiame miestelyje leista įkurti mergaičių progimnaziją, kuriai pats miestas skiria 500 rublių pašėpos kasmet ir duoda pliačinį žemės 800 kvadratinų sieksnių.

— Lietuvos žinios —

SUVALKŲ GUBERNIJA. **MARIAMPOLĖ, Gruodžio 31 d.** mirė a.a. Petras Draugelis, buvusis "Žiburio" mokyklos Mariampolėje mokytojas. Šeštadienį po pietų vėltonies kunas bus įleistas bažnycion, o sekmadienį

po gedulingų pamaldų palaidotas Mariampolės kapinyne.

Kun. V. Draugelis.
— Vilnis —

PALUOBIAI, Naumiesčio ap. Čia nepersenai įkurta parapijė, kurios bažnytelė (nors ji ir mažą) susirenka daug žmonių net ir iš kitų parapijų, nes bažnytkiemis sausoje vietoje. Šimt atidarę "Žiburio" skyrių, žada atidengti mokyklą.

Girinkas.

VILKAVIŠKIS, Suvalkų gub. Vietiniai rusai čia rengia net du vaidinimus, tuo tarpu lietuviai — nieko. Nors žmonių, kurie galėtų tuomi pasirūpinti, čia nemaža. Vilkaviškyje būtinai reikalinga skaitykla, kuri vienytų miesto gyventojus. Dabar jie susitinka vien gatvėje, kamie galima vien apie miesto naujienas pasikalbėti. Apie mokyklą jaunimas irgi tinginauja.

Vienas Nabagas.
— Lietuvos žinios —

IS AMERIKOS.

RENGIASI LĖKTI PER ATLANTIKĄ.

Du amerikoni, orlaiviu įsirašę Orville Wright ir Graham White, rengiasi mėginti lėkti per Atlantiką, taigi iš Amerikos Europą. Tai reikia be nusileidimo perlekti suvirsum 3,000 kilometrų. White nori pasiimti ir kelis pasažierius, žinoma, jeigu suras norinčių lėkti draugų.

15 MILIJONŲ DOLIARIŲ NUPIRKIMUI RADIAUS.

Washington, D. C. Tulas Amerikos milijonierius, kurio pravarde dar negarsina laikraščiuose, iš savo turty paskyrė 15 milijonų doliarų dirbimui radiaus ir taikymui jo prie vėžio sergančių žmonių gydymo, žinoma, neturtingų, nes dėl brangumo radiaus prie gydymo neturtingų iš jo nesinaudota. Už gramą radiaus reikalauja dabar \$250,000.

GAL TAI GERAI BUS.

Filieninis trastas pirkto netoli Connasut 4,000 akry žemės, kuri nori pavesti kooperatyviam besinaudojimiui savo darbininkams.

DIDELI PINIGAI PAČTO UŽLAIKYMU.

Washington, D. C. Kongresas pašto reikalams paskyrė 300 milijonų doliarų, tik pridėjo, kad suzeisti laike tarnystos tarnaujanti per metus gautų pilną algą, o mirusių šeimos \$2,000 po mirtinės.

PASAŽIERIAI REIKALAUJA PINIGŲ GRAŽINIMO.

New York. Pirmos klasos pasažieriai, atkakė laivui "Majestic", pareikalavo sugrąžinimo dalies pinigų, nes laike kelionės užstojo vėtra ir vanduo veržėsi į saloną, o pasažieriai skeptiškais būdais turėjo užkamsyti skylės. Tuom laivui su savo vyru grįžo ir prezidento Wilsono dukte.

NEDAVĖ APSIVEDIMUI LAISNIO FILIPINUI.

Kansas City, Mo. Klerkas atsisakė išduoti apsigėdėdumui leidimą filipinui Salatori Patino su amerikone Cecilija Handley, išmylejusia į filipiną. Klerkas atsisakė, jog valstijos teisės neleidi vesti mongolams kaukaziečių merginai. Bet, matyt, klerkas netvirtas etnografijos, nes filipinai ne mongolai.

UŽMUSTA SEPTYNI ŽMONĖS.

McAlister, Okla. Susirėmimo kalėjimo sargų su mėginančiais pabėgti kaliniams užmusta septyni žmonės. Pirmiausia leidosi bėgti trys kaliniai. Jie bėgo prie kalėjimo vartų ir peršovė visus, kas mėgino jiems kelią užstoti, sėdė į direktoriaus vežimėlį ir leidosi bėgti. Bet rasti kalėjimo sargai juos prisivijo ir visus užšovė. Nušautas tapo teisėjas, perdetinis Bertillono išstogis ir du kalėjiniai užvaizdos.

NEPAPRASTA MEILĖ.

Galesburg, Ill. Tulas Robert Higgins nušovė savo pačią, kad galėtų vesti 15 metų savo po dukrę, kuri ir prikaltė patėvį jos motiną užmusti. Abudu pripažino. Higgins turi 27 metus, o jo užmuštoji pati buvo už 42

senesnė. Išpradžių abudu taip puikiai mokėjo savo roles lošti, kad net koroneris užmušėstę palaikė nelaimingų atsitikimų; tam patikėjo ir tuoj po šūviui atbėgė kaimynai.

PALIUDIJIMAI NORINTIEMS VESTI PRIEŠINGI KONSTITUCIJAI.

Milwaukee, Wis. Wisconsin legislatura užgryė teises, kurios reikalauja, kad norinti apsigėdėti, parodymui, kad tinka apsigėdėti, turi pristatyti daktaro paliudijimą. Tiesos tos turėjo būti pildomos nuo naujų metų. Tuom tarpu apsigėdėto teisėjas Eschweiler, prie kurio kreipėsi buviantieji jaunavedžiai, pripažino daktarų paliudijimus be reikalingais, net priešingais konstitucijai, dorai ir supratimui tikėjimo laisvės.

DAUG KANDIDATŲ.

Washington, D. C. Examinuoties konsultatyti vietoms atsiskandė 130 kandidatų. Daugiausia reikalaujama sveitųjų kalbų. Tas ir suprantama, nes konsuliams vietos ir yra tik sveitimuose kraštuose. Konsulių, negalintis sveitima krašte susikalbėti, ir ten esantiems amerikonomis nedaug galės pagelbėti.

PARDAVIMAS PRODUKTŲ BE TARPININKŲ.

Manitawac, Wis. Susijungę kruvon 10,000 fermerių iš Wisconsin valstijos ir apsiėmė Chicago produktų reikalaujantiems pristatyti juos stačiai be tarpininkų pagalbos, kurių tarpininkavimas brangiai atsieina lygiai fermeriams, kaip ir konsumentams. Farmeriai reikalauja, kad Chicago būtų susitvėrty gyventojų komitetas, kuris pristatytų produktus priimti; dabar čia tokio komiteto nėra, todėl be tarpininkų apsiėmė negalima, o tie išnaudoja konsumentus.

JUNGTINIŲ VALSTIJŲ SALOS.

Jungtinės Valstijos turi 8,000 didesnių ir mažų salų; žinoma, svarbiausios yra Filipinų salos ir jų yra daugiausia. Ant jų salų gyvena 10 milijonų žmonių, taigi daugiau negu visos Jungtinės Valstijos turėjo gyventojų šimtą metų atgal. Prekyba su tomis salomis siekia 300 milijonų doliarų. Iš šitų salų Amerikai eina visokių prekių už 100 milijonų doliarų. Į visokias įstaigas ant jų salų įdėta Amerikos pinigų 400 milijonai doliarų.

UŽMUŠĖ PAČIĄ, NES JI TO PRAŠĖ.

Philadelphia, Pa. Kriminalistinė teisme čia buvo teisiamas 80 metų senelis William Ebermeier už savo pačios nušovimą. Jis teisinio, jog pati buvo ne sveika ir, nupuolusi nuo treptų, sunkiai apsikėlė. Ji prašė vyro ją nušauti ir tokiu būdu kentėjimams galą padaryti. Jos prašymą jis ir išpildė. Už tai vienok teismas jį pasiuntė 7 metams kalėjimui.

TEISĖJAS UZDRAUDĖ AUSTRIJON GRAŽINTI.

Fargo, N. D. Teisėjas Charles Amidon uždraudė ateivių užvaizdai gražinti Austrijon 5 ateivius iš ten paeinančius, kurie į Jungtines Valstijas pereitą vasarą atkako iš Kanados ir dirbo ant farmos. Ateiviai gali but sugrąžinti vien ten, iš kur jie atėjo, bet ne ten, iš kur jie paeina. Tuom tarpu Kanada gali jų taipgi neprisiimti.

REIKALAUJAMA DIDESNIO SVARUMO GELEŽINKELIŲ VAGONUOSE.

Washington, D. C. Kongresas užgryė bilių, kuris reikalauja didesnio svarumo geležinkelių vagonuose, taipgi geležinkelių stacijose. Dabar mat kaip kokių geležinkelių traukiniai tinka geriau galvijų, bet ne žmonių vaziavimui.

PASKOLOS FARMERIAMS.

Washington, D. C. Senatorius Norris iš Nebraska įnešė kongresan reikalavimą prie žemdirbystės ministerijos įrengti biurą, kuris ant priėmimų išlygų skolinčių pinigų fermeriams, norintiems pirkti farmą, arba jau turimą pagerinti. Sulys Norriso sumanymo, fermeriai galėtų ant 42

palukų metams pasiskolinti 100 iki 2,000 dol. Po penkių metų skolings pingus fermeris turėtų užmokėti penktą paskolintų pinigų dalį, ir per sekančius penkis metus visą skolą dalimis išmokėti.

SUNUS MODRZEJEWSKIE. NĖS JIESKO PERSKYRIMO.

Portland, Ore. Sunas garsios dramatiškos aktorės, lenkės Modrzejewskienės, Ralph Modrzejewski atsisakė teismui su reikalavimu perskirti jį su pačia. Modrzejewski yra inžinierius, gyvenęs Chicagoj. Pati nuo jo pasitraukė 1910 m. ir nuo to laiko abudu gyvena skyrium.

23 STUDENTAI SUZEISTI.

Sanbury, Pa. Vaziuojant per tiltą tarp Sanbury ir Northumberland studentams Sanbury angostijos mokyklos, ant jų vežimo užbėgo gatvinis karas. Prie suzeista 23 studentai, o tame skaitlinyje trys suzeista labai sunkiai, gal mirtinai.

SUAREŠTAVO BEDARBIŲ DARBININKŲ VADOVE.

San Francisco, Cal. Policija suėmė laike prakalbų ant gatvės bedarbių darbininkų vadovę moterį Lucy Parsons. Šitos moteris vytras drauge su kitais kurturiais anarchistais 1887 m. liko si Chicagoj nužudytas. Jūs kaltino už bombos metimą ant Haymarket.

DAUG IŠGERTA IR SURUKYT.

Washington, D. C. Nuo pradžios liepos iki 1 gruodžio dienai pereitų metų Amerikos gyventojai išgėrė 70 milijonų galonų degtinės: surukė 4,000,300, 600 cigaru ir 8,711,000,000 cigarečių. Mokesčiais už alkoholinius gėrimus izdas surinko \$85,682,711.

UŽPUOLIMAS.

Springfield, Ill. Keturi maskuoti plėšikai užpuolė miesto maršalą Rythellį iš Waverly. Surisio rankas ir kojas ir įkšo į tuščią prekių vagoną. Pagrąsino dar užmušimui, jeigu šauktų. Maršalas vienok į pusę valandos pasilinosavo nuo raiščių, prikėlė žmones ir tokiu būdu supainiojo plėšikų piliatus, kurie norėjo vietinį banką išplėsti.

SUDEGĖ KASYKLOSE.

Bingham, Utah. Kasyklose "Boston" atsirado ugnis, kuri penkiems darbininkams užkrito išsigelbėjimo kelią. Jie visi ir prazuvo. Tris suanglėjusius kunus ištraukė gelbėtojai, bet prie dviejų kitų prieiti neleidžia oloj prisirinkę nuodingi gazai.

SUSIRĖMIMAS STREIKIERIŲ SU POLICIJA.

Trinidad, Col. Sausio 22 d. čia buvo smarkus susirėmimas streikuojančių angliakasių su policija ir milicija. Suimta suvirsum 20 žmonių, o tame 8 moteris; susirėmimo suzeista keli žmonės. Mušį pradėjo moteris, kurios į kareivius metė akmenis ir tuščius butelius.

DAUG NENAUDOJAMOS ŽEMĖS.

Washington, D. C. Sulys žemdirbystės departamento surinkty žinių, Jungtinės Valstijos yra 1,140 milijonų akry žemės tinkamos žemdirbystei; iš tos žemės tik 27% išnaudojami, o 73%, arba 832 milijonų akry, dėl stokos rankų tos žemės apdirbimui, guli be naudos.

GAISRAI.

Memphis, Tenn. Sudėgė krautuvės E. W. Trout & Co.; sudėgė krautuvėse 1,000 bolių medvilnės. Nuostolių ugnis pridirbo ant \$300,000.

Fort Worth, Texas. Siautė čia didelis gaisras, kuris išnaikino įtaisas Trinity Compress Co. Sudėgė ir 25 prekių prikrauti geležinkelio vagonai. Nuostolių ugnies padaryta ant \$400,000.

Fort Wayne, Ind.

Sausio 22 d. sudėgė "National Hotelis". Ugnis apėmė taip greitai triobą, kad žmonės per langus turėjo žemyn šokti ir daug jų susizeidė ir apdegė, vieną gi rado ant treptų negyva. Matyt, jis nuo dumų užtroško.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Kansas City. Greitasis Was-

hish geležinkelio traukinys užbėgo netoli nuo čia ant varomo šėnionis rankinio vežimėlio, kuriom geležinkelio darbininkai važiuo darbu. Vežimėlis tapo sudužytas. Prie to ant vietos tapo užmuštas darbininkų foremanas ir keturi darbininkai melionai.

Jackson, Mich. Netoli nuo čia pasažierinis geležinkelio traukinys susimusė su prekių traukiniu. Užmušta prie to penki žmonės, o daug suzeista.

IS DARBO LAUKO.

Toledo, O. Sustreikavo 400 darbininkų General Electric Co., nes jie išgirdo, kad kompanija nori numazinti jų algas. Šitos dirbtuvės dirbo daugiausia lempas; jose dirbo daugiausia merginos. Nors jos neorganizuotos, bet prie vyrų tuoj prisidėjo.

Indianapolis, Ind. Sausio 20 d. prasidėjo čia konvencija "United Mine Workers of America" organizacijos. Veik visi kalbėtojai smarkiai peikė svarbiausią Amerikos darbininkų organizaciją Amerikos Darbo Federaciją, kurios vadovu yra žinomas fanatikas ir ateivių priešin Gompers, iš tų pačių ateivių malonės gerą sau vietelę turintis.

Albany, N. Y. Buvo kilęs streikas tarnaujančių ant Delaware & Hudson geležinkelio dėl prašalinimo dviejų tarnaujančių; sustreikavo 5,000 žmonių. Streikas vienok traukėsi tik 5 valandas, nes kompanija priėmė atgal prašalintus tarnus.

Indianapolis, Ind. Angliakasių konvencijoj tapo apkaltinta unija No. 979 iš Pocahontas, W. Va., kad jos nariai yra šnipai ir tarnauja detektyvais. Apkaltinimai pasirodė ne be pamato, todėl ir minėta unija likosi išmesta iš organizacijos "United Mine Workers of America"; nutarimas šitą šnipų uniją iš organizacijos išmesti padaryta vienbalsiai.

Houghton, Mich. Prezidentas Western Federation of Miners, Charles Moyer, atsisakė priimti miesto gyventojų sudėtu \$39,000 sušėpimui nelaimė laike Kalėdų atsitikusios aukų. Pinigai tie todėl bus sugrąžinti juos aukavusiems. Streikieriai užtikrina, jog jie gali pati užsiklaityti, jie neelgėtos ir pašelpų juo jiems nepritariančių nereikalauja.

IS VISUR.

Peterburge, dingo nežinia kur keturi laikraščio redaktoriai. Leidėjai kreipėsi į policiją su paklausimu, ar redaktoriai netapo nupuldė vertę visokių procentinių popierių ir popierinių pinigų, nes užėmęs sostą sostą įpėdini, nekenčiantis francuzų, gali greitai su jais į svarbesnius nesutikimus įsipainioti, iš ko gali karas kilti.

Londono laikraščiai praneša, buk Anglijos turuolis Sir Hugh Lancye pardavė už \$300,000 amerikoniui Emery iš Cincinnati pavieškla karaliaus Filipo II, nuotepiotą garsaus teptoriaus Ticiano. Abrozdas tas tapo jau išgabentas Amerikon.

Skotijoj, mieste Glasgow pamestos bombos likosi išnaikintos stikliniai rumai botaniskame darže. Policija mano, kad tai sufragečių darbas.

Ant Havai salų, į miestą Honolulu atėjo pačto siuntintys su gyvu 20 svary sveriančių vaikų. Pasiuntė jį motina, nes, apsigūsi, su juom važiuoti negalėjo.

Vokietijoj prasidėjo kova tarp Bremos ir Hamburgo garlaivių kompanijų. Bremos kompanija savo didįjį garlaivį "Kaiser Wilhelm der Grosse" nori paskirti vien vaziuojimui išeiviu. Pasažieriai 3 klasos galės naudotis ir iš kajutų 1 klasos. Žinoma, jeigu nebus galima susitaisyti su Hamburgo kompanija.

Kaip praneša Paryžiaus laikraščiai, blrzelio mėnesįj Ispanijos karalius ketina atklykti

Argentina, viena iš žymesnių Pietinės Amerikos ispaniškų respublikų.

Dideli šalčiai Francuzijoj išvijo iš girių vilkus. Išalkę žvėrys pasikasa kaimuose į tvartus, užpuola ir ant žmonių. Kaimie Le Coquille vilkai sudraskė einačią mokyklon mergaitę.

Rusijoj, Peterburge, atsibuvo susivažiavimas laudies mokytojų iš visos Rusijos. Klausime mokyklų ne rusų agyventuose kraštuose visi pritarė, kad tokiose mokyklose turi but mokinama prigimto vaikų kalbų. Apie reikalus mokyklų tokiuose kraštuose paskaitas laikė rusinai, rumunai, magyarai; tik apie lietuvių paskaitas aprašyme susivažiavimo nepaminėta. Susivažiavimas atkako 6,000 mokytojų, bet atstovo apšvietimo ministerijos nebuvo, tai turbūt jis susivažiavimui mokytojų nepritarė, bet jo neleisti negalėjo.

Anglijos White Star linijos garlaivių kompanija Belfasto dirbdina milžinišką pasažierinį laivą "Britanic", kuris bus taip įrengtas ir tokio didumo, kaip paskendęs su pusantro tukstančio žmonių laivas "Titanic".

Portugalijos sostinėj Lisbo-noj, kur streikuoją tarnaujanti ant geležinkelio, suėmė 200 streikių ir pasidino kalėjiman. Palipta areštuoti 400, bet kitiems pasisekė pabėgti.

Mieste Ottawa, Kanadoj, žieminės parodos pavilione atsitiko eksplozija, kuri užmušė 4 žmones. Paviliono trioba sugriuvo, bet stebuklingu būdu žmonės išsigelbėjo.

Francuzijos valdžia paliepė savo ambasadoriui Mexike paduoti Huertai protestą, kad Mexike pusei metų sulaukytas išmokėjimas nuosimčių nuo svetur izdoto užtraukti paskolų; paskolose mat yra daug francuzų pinigų.

Sausio 18 d. ant Tarpžemi-nijų jurių siautė smarki audra ir vėtra, kuri paskandino diktai žvėjų laivelį.

Sausio 19 d. Londone atsi-buvo tarptautiskioj jureivystės konferencija. Konferencijoj priimta sumanymas admirolo Capps, kad laivuose būtų parengtos drūtumos, kurios sumuštis ir dučiai pagadytus laivus palaikytų ant jurių paviršiaus, neleistų jiems paskęsti. Nutarta taipgi, kad garlaiviai, ant kurių nėra so pasažierių, gali apsiieiti be aparatų bevielinio telegrafo.

Londono gauta žinia, buk Vokietijos cėsorius tapo apopleksijos užgautas. Bet Vokietijoj apie panašų atsitikimą nieks nežino. Tasai paskalas vienok nupuldė vertę visokių procentinių popierių ir popierinių pinigų, nes užėmęs sostą sostą įpėdini, nekenčiantis francuzų, gali greitai su jais į svarbesnius nesutikimus įsipainioti, iš ko gali karas kilti.

Republikoj Haiti vėl kilo revoliucija. Mušų prie Kap Haitien prezidento kariuomenė tapo sumušta ir turėjo greitai trauktiesi. Karo ministeris pasislėpė ant porte buvusio angliško garlaivio "Quebec".

Azijoje, atsigynimui nuo europiečių ir amerikonių, tverias trijų mongoliškų tautų ryšis. Ryšį tverti sumanė mažiausia iš civilizuoatesnių Azijos tautų — Siamas, o tam pritarė svarbiausios Azijos tautos — Činai ir Japonai. Rusija mėgino Japoniją savo pusėn patraukti, bet, matyt, Rusijos pakvietimą Japonija atmetė.

Gruodžio 16 pereinų metų iš Lisbo, Portugalijoj, New Yorkan išplaukė garlaivis "Ocean". Jis turėjęs ilgą 40 žmonių ir gabeno kamštinių aržuolo žievių už milijoną doliarų. Garlaivis tas iki Siol New Yorkan neatėjo, nors jau senai turėjo ateiti. Matyt, garlaivį tą laike siausios ant jurių audros kokia nelaimė patiko.

Chinuose, netoli Kuldžos, anglių kasyklose atsitiko eksplozija, kuri užmušė 16 darbininkų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS BROOKLYN, N. Y.

Dr. Šliupo prakalba. Smulk-menos. Sausio 20 d. laisvamanių parengtame vakare Dr. J. Šliupas sakė prakalbą. Publikos prisirinko apie 500. Kalbėtojas savo tema turėjo: "Šiandieniniai mūsų prietikiai." Savo kalboje gerb. daktaras daugiausia užgriebė socialistams už visokių rūšių kėlimą lietuvių tarpe ir ardydymą viešojo darbo. Jisai sakė, jog nei kuniginė spauda nevertojanti tiek neturimų ir nepadorumų, kiek socialistai visuose savo laikraščiuose, kurie kinštė prikimšti kolonijų, atskirų ypato purvinimo ir stačiai net melagysčių. Tasai nešvarus darbas pasidaręs savo rūgšies amatu pas socialistus, kurie priegto juom net ir didžiuojasi. Esą, jeigu socialistai su savo sąjunga nepermainys savo dabartinės taktikos, tai greitai galą rasią. Buvusieji susirinkime socialistai bandė pakelti triukšmą, tačiau publika ir vakaro tvarkdarys jų prie to neprileido.

Apart Račiuno paveikslų, esa-ma pas mus šiek-tiek ir kitokių naujienų. Dabar laukiame p. Petrausko operetės "Uzburtasai Kunigaikštis". "Šventoji Naktis" "Vyturėliui" nekaip nusisekė. Suvaizdinta prastai, o ir publikos neperdaugiausia tebuvo. Brooklyn "Šventakupriai" iš džiaugsmo tik trina sau delnus, kad gausią paimti "į savo nagą" naują "viešnią" ("Laisvę"), kuri pabugusi bėga iš Bostono nuo tautininkų.

A. Ramanauskas.

Smulkmenos. Nepamenu kuriame tai "Lietuvos" numeryje buvo rašyta korespondencija, kad Central Brooklyn'e labai daug karčiamų ir nieko daugiau lietuvių neveikia, kaip tik tiktai geria diena nuo dienos ir, prisigėrę, peiliais pilvus viens kitam bado. Teisybė mat visada akiduria. Taip ir čia: daugelis įtūžo už tą korespondenciją ir net įjeskojo korespondento, kad ji "pamokius" (žinoma, kumščiu) už netinkantį jiems aprašymą. Parašyti apie šį kampą, kad jame tiktai geriam, tai dar ne viskas. Pas mus reikia žmones dalinti į tris kategorijas: girtuoklių, kazirinkų ir liežuvių rodytojų. Į girtuoklių kategoriją priklausau daugiausia "paprastieji darbininkai", arba tiesiog pasakius, "Keleivio" skaitytojai (?). Į antrąją kategoriją, priklausau tautininkai-laisvamaniai. Nedaug jų čia yra, bet kurie randasi, tai visi (?) susirenka į vieną krautuvėlę ir kožną vakarą kazirionis pleikia. Negalima pasakyti, kad jie nieko daugiau neveikia, kaip tik tai kaziruoja. Ne, jie skaito ir laikraščius ir moka pakalbėti labai daug, o taipgi sutvėrė SLA kuopą, į kurią visi kaziruojantieji priklauso. Jau čiel metai, kaip kuopa sutvėrta, o, rodos, narių tiek turi, kad nei čarterio iš centro negali gauti. Į trečiąją, arba į liežuvių rodytojų, kategoriją priklauso šio kampo socialistai. Nelabai senai atsidarė čia vienas juociantysis save dideliu socialistu lietuvis barzdakutyklė. Tik tai atidarius nebuvo galima suprasti, kokią tai spalvą turės toji "fabrika", bet dabar labai aiški. Kožną nedėdienį susirenka "susipratusieji", ir, einant žmonėms iš bažnyčios, bando liežuvius rodyti. Taipgi, susirinkę, sugalvoja naujus vardus kai kuriems namams, kamie tautininkai gyvena. Kaip tai, vieną praminė tautišku muziejum ir aprašė Philadelphiajos organe ir Chicagoje kas mėnesis einačiančiam šlamšte, buk ten randasi lietuviškai-tautiškas muziejus, ir kvietė siųsti daiktus. Dėlko taip praminė, sunku pasakyti. O gal dėlto, kad ten gyvena socialistams nepatinkančios ypotos? Mat nepriklauso prie jų kuopos ir pabara už jų juodus darbus. Tai toki mūsų kampe žmonės gyvena. Apie nekuriuos mūsų karčianninkus irgi yra labai daug ką pasakyti, bet tegul bus kitam sykiui.

Zarasiškis.

Lietuva Amerikoje. Sausio 21 d. McCaddin Memorial svetainėje atsibuvo rodymas taip ilgai lauktų p. Račiuno judinamųjų paveikslų iš kelionės po Lietuvą. Žmonių prisirinko pilna svetainė, nors tikiečių kainos buvo gana augstos; mat kožnas įdomavo pamatyti savo gimtąjį kraštą nors

paveiksluose iš ko matyt, kad nors kitas ir nemano grįžti į tėvynę ir gal sunkiame padėjime ten gyvena, vienok dar vis tebėra stipriai prisirišęs prie savo gimtosios šalies ir, kokiai nors progai pasitaikius, skubina pamatyti, kaip išrodo jojo senoji sužluzusi grįtelė...

Judinamųjų paveikslų buvo 3 ritiniai. Dviejuose parodė, kaip kaimiečiai dirba ant laukų, t. y. kaip liuus rauja, arią, šieną pjauja. Sale to, parodyta susirinkimui bažnytkiemuose, jomarkais ir šventadieniais, laike pamaldų ir procesija apie bažnyčią. Trečiasis ritinis rodė Nemuno pakrantes ties Kaunu. Vaidželiai gana įdomūs ir gražūs; tiksliai nežinau, kodėl paveikslai išrodė labai tamsūs. Jeigu veikiančiosios ypotos buti ir gerai kam pažįstamos, tai visgi pažinti negalima, nes, išrodė, ir per kokius dūmus matai, kad dumuoja-juda, bet labai neaiškiai, ir negali visko gražiai matyti, kaip kad svetintaučių padarytose filmose, kur galima visas atskirti ir net ypotos aiškiai pažinti. Pono Račiuno paveiksluose to nėra.

Tarpe judamųjų paveikslų bu-vo nemažai ir stovinčiųjų. Tie jau kas kita, labai aiškūs, bet visgi ir tie netinkamai padaryti. Kai kurie nudažyti taip raudonai, kad net nepanasus į paveikslus. Matyt, stengtasi pasiekti kuonaturališkėsių spalvų, tačiau tai nepavyko. Pavyzdžiui, plaukia laivelis per Nemuną su žmonėmis, ir ne tik tai kad pats laivas raudonas ir kraujas, bet ir žmonės su upės pakraščiais vienokiai raudoni. Taipgi keletas paveikslėlių, pagal paties p. Račiuno aiškinimo, imta nakties laiku, bet jeigu nebūtų paaiškinta, niekas negalėtų suprasti, nes žvaigždžių nesimatė, o debesys piešta, matyt, pašiuku nemokancio piešti ir, priegto, mėnulis įdėta, ir didžiausias sietas. Šioj pusėj debesų; labai keistai išrodė. Kai kurie paveikslėliai labai gražūs ir verti pamatymo.

Šiuose paveiksluose, matyt, įdėta nemaža darbo ir pinigų, ir jeigu jie būtų atsakančiai padaryti, turėtų labai didelę svarbą. Priegto būtų neprošalį p. Račiunui patarti, kad parašus teisingiau užrašyti, kad žodžiuose nebūtų tiek daug gramatiškų klaidų.

Zarasiškis.

IS WATERBURY, CONN.

Apie Konkolausko laiską. Ki-tos naujienos. Čia vėl pradeda žmonės juokus daryti iš ano Konkolausko laisko, kurį jis parašė "Keleivui" ir kurį "Pirmyn" persipašaudino. Sakoma, kad Konkolauskas sau blogus advokatus tuose laikraščiuose radęs, nes ir patį nežino, apie ką rašo. "Keleivij" teisinamasi, kad tas donosas ant kun. K. Alsausko ir J. Tumo buvo rašytas 1910 m. Tuom tarpu tais metais niekas iš amerikiečių jų dar ir ne centro negali gauti. Į trečiąją, arba į liežuvių rodyto

ford, Conn., byla Jurgio Leskevičiaus su vėlionio Kulivinskio gimimėmis, atvykusiais iš Lietuvos. Kulivinskis buvęs pabėgęs keliaujančių turto, kurio dabar tie gimines pajieško. Leskevičius, kuris taipgi esąs vėlionio gimė, ir kuris užsiėmė vėlionio laidotuvenimis, buk sąkęs, kad vėlionio pinigų nelikę. Už tai dabar ir kivrėai teisme prasidėjo.

Reporteris.

Iš Krečmoniutės gyvenimo. Sofija Krečmoniutė, kuri 1909 metais užmušė savo buvusį nevą myletinį ir dabar randasi bepročių namuose Middleton, bus netrukus sugrąžinta į valstijos kalėjimą. Taip sakė Dr. W. Fisher, ty namų perdėtinis. Iš pradžių su Krečmoniute, sakoma, turėta bėdos. Pereitą vasarą ji du kartus bandė iš ty namų išbėgti. Protas jos, sakoma, dabar visai geram stovyje, ir ji net tiktai pradėjo, nes nuo bile kokio darbo atsisako. Krečmoniutė, sakoma, dabar skaito labai daug laikraščių, kurie apytariai pafiuosuoti už užmušę taipgi pasiremiant tuo, kad jis buvęs beprotis.

W. R.—K.

Iš MANCHESTER, N. H.

Darbai. Pataisymas. Darbai, kaip „Liet.“ N3 minėta, čia eina pusėtinai. Nuo šitų metų pradžios vietinėse medvilnės audyklose, kame bent pusę visų darbininkų sudaro lietuviai, sutrumpino darbo dieną pusę valandos (pirmiau dirbta 10½ val., dabar 10 val.), ir užmokėstis padidinta ½ nuošimčio. Darbas nors ir galima gauti, bet sunkiai. Tas pats su darbo gavimu ir vietinėse červerykų dirbtuvėse. Čia yra ir vietos žmonių, negalinčių darbo gauti; su žmogum, iš kitur atvažiavusiu, žinoma, dar blogiau. Vasaros metu, priešingai, čia darbas lengva gauti.

Tilpusioje „L.“ korespondencijoje yra padaryta keletas klaidų. Pažymėta, kad čia yra viena valgomų daiktų krautuvė, vienas krautuvė ir vienas barzdasukutys-liečius. Iš tikrųjų gi, čia yra dvi valgomų daiktų krautuvės. Apart toje korespondencijoje minėtųjų biznių, lietuvių rankose yra laikorėčių agentūra ir dar salūnas. Ten pat pasakyta, kad čia yra S.L.R.-K.A. kuopa blaivininkų ir L.S.S. benas „Kareivis“. Turi būti: S.L.R.-K.A. kp., blaivininkų kp., L.S.S. kp. ir benas „Kareivis“, nes visos keturios draugijos yra visai atskiros organizacijos.

N. A. Rastenis.

Iš SO. MANCHESTER, CONN.

TMD. kp. susirinkimas. Pralkalbos. Sausio 11 d. pas p. J. Januškevičių atsibuvo metinis TMD. 103-čios kuopos suirinkimas. Valdybos sekantiems metams išrinkta: pirmininku p. J. Januškevičius, išdinku p. A. Zokaitis (abu buvo senoji valdyboje), vice-pirmininku p. J. Užupis, raštininku p. F. Krauzaitis ir knygynininku p. O. Krauzaitis (šie visi nauji valdyboje nariai). Praeitais metais žadama suveikta. Šiais metais žadama daugiau pasidaruoti. Kad sukūšs daugiau gyvumo kuopoje ir į ją sustiprins, vasario 15 dieną rengiama prakalbos. Kalbėtojų kviečiami iš New York'o p. V. K. Račkauškas, „Tėvynės“ redaktorius. Susirinkimai nutarta laikyti kas mėnesis.

Ta pačią dieną atsibuvo naujai susitvėrusios L.S.S. 214 kp. prirentosios prakalbos. Plakatuose kalbėtojų garsintais p. L. Pruseika neatyko. Todėl prasidėjo visa eilė deklamacijų, kurias atliko keleta ypatų, vietinių ir iš kitur atvykusių. Ponia R. Zokaitienė pasakė juokingą monologą: „Viskas ant vienos galvos“. Beto, p. Segevičienė su dukterim patiekė susirinkusiems kiek muzikos. Vieton neatykusiojo p. Pruseikos, kalbėjo p. A. Žvingilas (apie kruvinąjį nedėdienį). Publika, rodo, likosi užgaudinta.

J. Žvalgas.

Iš TORRINGTON, CONN.

Pralkalbos. Darbai. Šiame mieste per keletą metų nebūta

jokių prakalbų Sausio 18 d. toringtoniečiai galop turėjo progą ištirti senai negirdėtų prakalbų. Tą dieną atsilankė čia iš Waterbury p. K. Mačiūnė, kuris ir pasakė taip nekantrai toringtoniečių lauktą prakalbą. Pradėjo nuo darbininkų išnaudojimo, bet tuojau perėjo prie laikraščių, kuriuos išvadino žmonių nuduotais (?). Girdi, esama ponelių agentų, po miestus važinėjančių ir raginančių žmones užsirašyti laikraštį. Žmogus, ir nenorėdamas, užmokos du doliarus, o paskui gaunas nuodus riekutėmis per istisus metus. Kalbėtojas ragino žmones apsisaugoti, o agentams, sako, dirbti, kaip ir visiems, būtų geriau. Koki gi laikraščiai taip baisiai nuodingi kalbėtojas nepaaiškino. Iš to paties kalbėtojo išgirdome, kad ir visos apdraudos (insurance) kompanijos yra žydiškos. Vien S.L.R.-K.A. išganymas. Kalbėtojas, matomai, norėjo sutverti čia to susisavijimo kuopą, bet neatsirado nei vieno norinčio prisirašyti. Prakalba, abelna inant, buvo silpna ir supainiota. Turbut, ir patsai kalbėtojas tai jaučė, kadangi pabaigoje atsiprašė publikos už savo mažą mokslą ir negalėjimą geriau kalbėti.

Darbai pas mus silpnai eina. Pilno laiko nedirbama. Iš kitur pribuvusiam darbas sunku gauti.

Vyturėlis.

Iš ROCKFORD, ILL.

Išvairumai. Prieitais metais čia susitvėrė dramos draugija, kuri iš pradžių vadinosi „Rateliu“, paskui persikėlė į „Liet. Jaunimo Dramatišką Draugiją“. O dabar pagalavus virto „Lietuvos Sūnų ir Dukterų Pašėpos Draugija“. Sausio 17 d. šioji draugija parengė, matomai agitacijines, prakalbas, į kurias pasitvėrė kalbėtojų p. Kučinską iš Valparaiso. Pradėdamas kalbėti, skundėsi nežinąs apie ką kalbėti ir tik čia pat atėjusi jam mintis kalbėti apie Lietuvos istoriją. Kalbėjo apie valandą laiko. Neskaitant klaidų, parodančių kalbėtoją labai mažą apsipazinimą su mūsų istorija, pastebėtina oratoriaus nukrypimai nuo pamtosios temos. Ką bendro su Lietuvos istorija turi musie kunigai ir, pavyzdin, toki kalbėtojo išitarimai: „Nestatykit bažnyčių, geriaus svetainė! Ką jūs ten girdite toje bažnyčioje? Kunigas niekados jums to nepasako, ką aš čia šįdien“—sunku įspėti. Ragino žmones prie laisvės (?), bet ką bendro turi tai su mūsų istorija, arba agitavimu už prakalbas parengusią draugiją? Apart to visko, kalbėtojas nelabai ir mandagus buvo (kokiu būdu? Red.). Abelnai suglaudžiant, reikalinga pasakyti, kad naudos iš šios prakalbos greičiausia niekam nebuvo. Žmonės nieko negalėjo pasimokinti, kadangi kalbėtojas nesuteikė teisingų faktų iš mūsų praeities; rengė, vylysi agitacijos už savo draugiją, iš tos prakalbos irgi nieko nepesė. Betikslis ir nereikalingas kizų žmonių jausmų ir tikėjimo užgavimas, apart susimązinimo naujai įstojančių narių iš tikinčiųjų pusės, nieko negalėjo atsiekti (prie visa ko reikalinga atkreipti atyda ir į apskelbtųjų kalbos bei rašybos „sluavimą“). Prakalboms pasibaigus, ponis M. Mercaitienė ir p-lė O. Keturaitienė padėkiamavo neblogai nusikėsiusių eilių.

Prie kiek laiko vietinių draugijų „Taryba“ buvo sumanusi statyti tautišką namą, o jeigu to negalima būtų pasiekti, tai bent ilgesniam laikui pasisamdyti tuom pačiu tikslu svetainė. Tačiau dauguma mūsų žmonių, nesupratusių aiškiai dalyko, tą sampratą atmetė. Dabar toji pati Taryba sumanė parengti tautišką vakarą, kuriame prisizadėjo imti dalyvumą visi įžymesnieji vietos lietuviai.

TMD. 117-ta kuopa savo laikytame susirinkime išrinko sau naują valdybą: kuopos pirmininku išrinkta p. J. K. Guokas, buvęs Valparaiso studentas. Tikimasi, kad prie šio pirmininko kuopai geriau klosis. Kuopoje dabar esama 35 narių, vis jaunų ir dirbtį galinčių vaikinių. Viskas klotųsi gerai, jei nesuvelintas išleidimas raštų, kurių dar ir iki šiolei negauname.

Darbai, prie kurių užimti vyrai, šiom kartu labai sumažėjo; tačiau merginos turi užtektinai darbo.

C. K. ir Apolinoris.

Vakarelis. Vietinėje lietuvių vakarinėje mokykloje p. K. Miklo, to mokyklos vadėlio, pastangomis surengta vakarelis su prakalbomis ir deklamacijomis, kurias atliko patsai p. Miklas. Paskui buvo šokiai. Jaunimui toki vakarai yra labai malonus bei nandingi ir daugelį patraukia nuo smuklių su jųjį svaigalais ir nesvarumais.

P. O. A.

Iš PITTSTON, PA.

Tarptautinis Bazaras. Knygnas—agitacijos lizdas. Pittstone yra dvylika pagalbinų draugijų, taipgi kuopos SLA, S.L.R.-K.A. ir LSS. Tarpe čionykščių lietuvių, draugijų ir kuopų randasi ir keletas veikėjų. Gaila tik, kad šių veikėjų nuomonės labai plačiai viena nuo kitos skiriasi, ir pertai jų veikimas mažai atgaben Pittstono lietuviams gero.

Gruožio mėnesio pabaigoje čia atsibuvo tarptautiškas bazaras (Bazar of Nations po „nursių“ susisavijimo priežiūra), rengiamas naudai biednų ligonių. Žinaidu čia buvo matyt įvairias tautas, pasipuokusias tautiškais drabužiais. Tautos reprezentavo moteris; reprezentantai buvo nuo anglių, vokiečių, francuzy, skoty, velsių, airių, italų, japonų ir t.t. Tautos lenktyniavo, pardavinėdamos įvairius produktus, sudavotus turtinesnių miesto gyventojų.

Apart aukščiaus paminėtų tautų, dalyvavo ir lietuviai. Lietuvių tautą perstatė dvylika merginų-lietuvių. Musiškės buvo pasipuokusios Lietuvos kaimiečių drabužiuose ir pardavinėjo lietuvių sudavotus produktus.

Kadangi lietuvių tautą reprezentavo čia gimės merginos, tai dauguma musiškų tuomi žingėdavo ir per visą bazarą laiką (keturias dienas) skaitlingai lankėsi. Musų kraštutiniams „veikėjams“ lietuvišką skyrus ir pats pasipuokusimas lietuviškų merginų tautiškais rubais didžiai ardė nervus. Vieni mat geidė, kad šale lietuviško skyrus būtų kabojęs kryžius; antri gi, geidė, kad lietuviškas, vietoje rutų kvietkos, už savo kait būtų turėję raudoną vėliavą (socialistų ženklą). Tautų atbudimas, ypatingai lietuvių kilimas kulturoje, apšvietime, prisipažinime savęs lietuviškas—visa tai musų kraštutiniams veikėjams, matomai, tikroji giltinė!

Nuo pračių metų musų mieste užsilauko „Lietuvių Knygnas“. Į knygyną ateina veik visi Amerikos laikraščiai. Knygynė randasi didesnis dalis Amerikoje išleisčių knygų. Taigi, lietuviai liuosą laiką gali sunaudoti pasiskaitymui. Ant nelaimės, knygynas lankomas labai menkos Pittstono lietuvių dalies. Dar mažesnis dalis ji šelpia medžiagiškai. Vietinis klebonas sako, jog prie knygyno priklauso vien be dieviai ir kiti blogi žmonės. Už tai porą kartų net iš kasyklos teikiama pinigų. Knygynas, kaip matyti, išvadydamas jį kirminių liudų. Klebonas dar nei vieną kartą knygynė nebuvo.

Kad knygyno tvarkai nieko negalima būtų užmesti,—to negalima pasakyti. Knygynė yra platinama per musų kraštutinius kairiuosius veikėjus truputis fanatizmo, partyskumo. Ant nepatinkamų ypatų šnairuojama, grumojama kumštīm. Kad taip yra, štai parodo kad ir toks atsitikimas:

Tulas lietuvis vos spėjo išnešti iš knygyno sveiką kailį užtai, kad driso kritikuoti vieno garlaus „oratorius“ prakalbą. Ateina antras žmogelis į knygyną ir meldžia užveizdos užrašyti laikraštį, paminėdamas laikraščio (Lietuvos) vardą.—Tai draugas norite užsirašyti „Lietuvą?“— klausia užvaizda, ir nuo savęs priduria: „Aš rodyčiau draugui užsirašyti „Keleivį“, „Keleivis“ yra geresnis. „Keleivyje“ yra juokų skyrus už „Džian Bambą“, „Keleivis“ užtaria „draugų darbininkų reikalus“ ir t.t. Po ilgo aiškinimų, vietoje „Lietuvos“, žmogelis gauna „Keleivį“ ir turi gerėtis Džian Bambos spyčiais. Čia dar ne visi musų veikėjai

darbai. Palikę knygyną, eikime toliau į kitas organizacijas: SLA, kuopa sausio 4 d. parengė prakalbas. Musų karštuoliai pakėlė lermą už tai, kad SLA prezidentas Živatkauškas išsitarė, kad yra nesvarumų „Kovoje“, „Keleivyje“ ir kituose „jų“ laikraščiuose?

Sausio 11 d. atsibuvo SLA kuopos susirinkimas, kuriame buvo balsuoti centrališkai viršininkai. Tuli kuopos nariai visa savaitę pirmiaus aplaikė balsavimo korčiukę su agitacija ir pažymėjimu balsuoti „už savuosius“. Tarpe kitų verta paminėti „Laisvės“ leidejas Naviackis, kitro persiamasi į SLA prezidentus. Mat draugas Naviackis 1911 metuose nėra mažiau už kitus pasidarbavęs SLA sugriovimui. Ir šįdieninė Naviackio „Laisvės“ mėgsta SLA niekinti su geru apetitu. Tad todėl gal „draugai“ ir nori jam atsimekėti išrinkimu į Centro prezidentus. Vienok, rodo, ar negeriaus būtų palaukti, kol „Laisvės“ sutvers aną Kanados susisavijimą, tad ten gal būtų tinkamesnė vieta.

Ant galo dar viena gražų ruožą musų kraštutinių veikėjų noriu paminėti. Gruožio mėnesio susirinkime knygyno draugija rinko viršininkus. Musų karštuoliai, matydami, kad senasis netaps išrinktas į knygyno išdininus, emė mesti po du balsus. Tokiu būdu „senasis“ viršininkystę laimėjo. Ant nelaimės, vienas iš balsavusių prisipažino ir tuomi visą gešėitą pagadino. Knygyno išdininio rinkimai turės vėl atsibūti vasario mėnesio susirinkime.

Ištikro, žmonės daug kalba pas mus apie liuosybę, apie naudingumą balsavimo, o vienok šiom laikui, stačiai pasakysiu, purvinus, tamsius darbus veikia. Ir vis tai vardan žmoniškumo, vardan meilės artimo ir vardan apšvietos ir progreso!...

Suplėsktumėtė jūs su tokiu progresu ir žmoniškumu... J. Liudis.

Iš NEW PHILADELPHIA, PA.

Lietuviai užvaldė miestą. Šiame miestelyje lietuviai pradėjo apsigyventi 27—28 metai tam atgal. Dabar lietuvių čion praskaitoma apie 1500—1600. Iki pastarųjų miesto urėdinkų rinkimų, kurie atsibuvo 1913 m. rudenyje, retai kuris iš lietuvių į tuos urėdus pakliudavo, nes lietuvių atiduodavo balsus už airius ir kitus svetimačius. Dabar rinkimuose išėjo priešingai: išėjus keletą kitataučių, į įvairius urėdus išrinkta veik vieni lietuviai. Girdėtis, naujoji valdyba užvesiant miestelyje geresnę tvarką. Tai gyventojų yra pagaiduojama, kadangi kai-kuriose miestelio vietose labai nesvaru. Beto, bus pareiklauta naujų stryktarių kompanijos, kad pastaroji telegrafinius stulpus tvirtčiau įkasti žemėn. Dabar stulpai pasaksti į statų krantą, tai gana dažniai jie parvirsta. Nepersejamai vienas toks stulpas, virsdamas, pavojingai sužeidė K. Grigaliuno 7-ųjų metų vaikutį; kompanija už vaiko sužeidimą užmokėjo Grigaliunui \$200.00 ir daktarų lėšas.

Plaušinis.

Iš ALLEGANY, N. Y.

Iš moksleivių gyvenimo. Čia atokiai nuo miestelio randasi Šv. Bonaventuro, tėvų Pranciškono užlaikoma, moksloinė, kurioj yra ir keletas lietuvių moksleivių. Kaip senai ir čia lietuvių pradėjo atvykti ir kas iš jų buvo pirmas—sunku pasakyti; bet metams bėgant, jų skaičius didina. Šmet lietuvių čia yra iš viso devyni: penki Seminarijoje, o keturi kolegijoje.

Iki šio laiko lietuviai čia neturėjo savo kalboj pamokų, bet šmet, pargrįžus visiems atgal po Kalėdinių švenčių, nutarta eiti pas mokyklos viršininką ir prašyti jo, kad leistų laikyti lietuviškąs pamokas. Ką pasakė, tą ir padarė. Tam dalykui išrinkta pora vyrų, kurie, nuėję, perstaba, tiki viską viršininkui. Viršininkas tam visai neprieštaravo ir pavėlįjo turėti lietuvių pamokas syki į savaitę. Tačiau yra viltis, kad ateityj galėsime skaityti pamokų

Sausio 17 d. buvo susirinkimas visų lietuvių seminaristų ir kolegistų. Mokytojum išrinkta J. Paškauskas, kuris, įijį išrinkusius, prabilo keleta žodžių į susirinkusius, prizadėdamas pildyti, kiek galint, savo priedermes. Tame pačiame susijime išrinkta ir nauja valdyba „Literatinė Maironio Draugijelei“: pirmininku išrinkta A. Tamulinas, kuris buvo tos draugijės užmantoju ir pirmininku iki šiai dienai; pirm. pagalbininku išrinktas J. Miliauskas; raštin.—J. Svirskas; išdinininku—J. Tiskevičia; knygynium—J. Klorius.

Minėtoji draugijelė turi savo knygynėlį, bet visai mažą,—nes iš pašalies niekas knygynčių neprisiūcia; tai tik tas turti, kurias patįs draugai yra suaukavę. Išviso knygynėliu esama į keturias dešimtis. Labai butume dėkingi toms ypatoms ir spautuvėms, kurios paaukautų keletą knygryčių musų knygynėliui. Knygynėlis niekams nenuėis, nes jeigu kada lietuvių skaitlius čionai sumazėtų, tai knygynėlis bus pasiūstas ten, kur yra daugiau lietuvių.

Tuom pačiu laikui likosi užmėgsta Lietuvių R.-K. Moksleivių Susisavijimo kuopa: pirmininku išrinkta J. Tiskevičia, pirm. pagalb.—J. Paškauskas, raštininku—A. Tamulinas, išdinininku — J. Klorius, knygynium — J. Svirskas. Čionai seminaristams ir kolegistams yra užginta susieiti. Tat seniaus ir lietuviams nelabai patogu buvo. Bet dabar, gavus musų kalbos kliaš, galima bus susieiti kas savaitę, ir, be abejonės, ši proga atneš nemaža naudos, nes galima bus nevien tik pasilavinti bet pasimokyti savo kalboj, bet ir pasidalinti mintimis ir abelnai pasinaudoti iš asmeniškių susitikimų.

J. Svirskas.

Iš ZEIGLER, ILL.

Išvairumai. Vietos lietuviai šią žiemą šventė net dvejus Kalėdas: amerikoniškas ir rusiškas. Neapsiejo, žinoma, be svaigalų, kurių čia žmonėms užtektinai parupina slaptieji smuklininkai. Slaptos smuklės ir jųjį savininkai yra tikra Dievo rykštė mūsų žmonėms. Jeigu žmogus eina pro šalį, kuone į skvermus kabinejasi jam, kad ineitų vidun. Viduje tuojaus pakša po nosim svaigalų. Čia pat pasirodo ir „midyne“, kurios savo kabinejimuose prie įtrauktųjų svečių nei gallo, nei krašto neturi. Drauge su visokiais glamonėjimais neužmiršta svečiai raginti gerti ir „pundyti“. Kaip išrodo švarumo žvilgsniu tos smuklės—nėr ko nei kalbėti. Jeigu žmogus ty visų kvietimų ir šaukimų „užeiti“ nepaklauso, prasideda visoki pašiepimai ir pajaukimai. Kaip išplatinusius yra čia slaptos smuklės, galima spręsti iš to, kad kai-kurie vien iš to „amato“ gyvena. Sausio 16 d. 25 slapti smuklininkai buvo patraukti tieson, ir beveik visi turėjo užsimokėti po \$20.00.

Buvo čia L.S.S. kuopa, bet, kaip čia sako, jina sugriuvo. Kuopa turėjo apie \$500 savo iždė. Vieni nariai sugalvojo, kad tuos pinigų reikia pragerti; kiti buvo tam priešingi. Taip kuopa ir pakriko.

Sausio 3 d. nubalsuota šita kaimėli paversti miesčiuuku. Pirmiau įsiai buvo kompanijos nuosavybe. Darbai vietinėse anglij kasyklose tuom tarpu eina gerai. Dirbama kasdien. Vien anglij „liodotojai“ mažai teuzdirba, butent: nuo \$35.00 iki \$45.00 ir dvi savaites, kartais net ir mažiau.

Smuklių priešas.

Iš ANSONIA, CONN.

Vakaras ir prakalbos. Sausio 10 d. L.S.S. 186 kp. statė scenoje veikalą „Išgama“. Atlikta neblogaisiais. Publikos buvo nemažai. Vaidinimui pasibaigus, buvo šokiai su skrajojancia krasa. Došanas už daugiausia atviručių gavo, p-lė A. P. iš New Haven, Conn., ir p-lė L. K. iš Ansonia. Kita dieną ta pati kuopa parengė prakalbas kruvinamjam nedėdieniui paminėti. Kalbėjo L. Pruseika iš So. Boston, Mass. Papasakojo, kaip pasielgia su

darbininkais, ėjusiais prašyti pasicarą pasigailejimo. Dauguma užsilaike ramiai. Bet buvo ir neuoramų. Mat, tą dieną buta vestuvių. Taigi rudis garavo kairiuriose galvose ir jųjį savininkams nedavė ramiai klausyti. Prakalboms pasibaigus, prie kuopos prisirašė 3 nauji nariai.

Bijunėlis.

Sausio 18 d. čia parengtos prakalbos, kad atgaivinus SLA 66 kuopą. Kalbėjo Dr. J. Šliupas iš Scanton, Pa. Publikos prisirinko pama svetainė. Gerbiama, kalbėtojas papasakojo apie lietuvių istoriją, kaip žmonės baudžiavos eidavo, užkliudė inkviziciją, nepralenkė socialistų, uždrožė ir katalikų kunigams. Pastarasai dalykas nepatiko prakalbose buvusiems katalikams, kurie iš apmaudo, matyt, net kojomis į grindis pradėjo kalinti. Kaip galima spręsti, Dr. Šliupo kalba į susirinkusius padarė didelį įspūdį (Prie augščiaus tilpusios Bijunėlio žinutės L.S.S. vakarą sausio 10 d. šiasai korespondentas prikeria, kad tai pirmutinis Ansonijoje vakaras, atsibuvęs be svaiginančių gėrimų; ano korespondento užtėmytieji apsvaigę nemoramos, kaip galima ir iš paties korespondento suprasti, kitur pasigėrę, ir vakarą atėjo. Red.).

Tautietis.

Iš KENOSHA, WIS.

Užmušė vyrą—teismas pagyrė. Nepaprastas dalykas atsitiko čia pereiną savaitę. Tulas Z. (maskolius) buvo „ant burdo“ pas lietuvių Beinaravičius. Todėl, kad jis netinkamai užsilaike ir nuolatai „kibdav“ prie šeimyninkės, Beinaravičiai atskė jam „burdą“, ir vyras turėjo išsineiti. Vienok velnias ji, matomai, po senovei kurstė ir į pašones badė. Vieną vakarą, pereiną savaitę, esant namie tik Beinaravičienėi, Z. atėjo ir bandė įjėga įsiveržti į Beinaravičių namą. Jis jau net ir langą pradarė ir stengėsi pro jį šeimyninke ištraukti. Beinaravičienė pradėjo šaukti pagalbos, o pagalios griebė revolverį ir šovė į užpuolika, įvarydama jam kuiką į pažandį. Užpuolikas, perbėges porą blokių, puolė negyvas.

Beinaravičienę suareštuota ir pristatyta priešais „Koroneriaus džiurį“. Išsiaiškinus dalykų stoviu, teisėjas paleido Beinaravičienę, sakydamas: „Moteriškė, kuri tokiu būdu gina savo garbę, gali būti tik pagirta, o nepersejiota. Eikit ramiai namo,—niekas jus nekludys.“ R.

Iš SPRINGFIELD, ILL.

Vietos lietuviai. Darbai. Šiame mieste lietuvių yra apsigyvenę nemažs burlis. Kiek mus smuklės, galima spręsti iš to, kad kai-kurie vien iš to „amato“ gyvena. Sausio 16 d. 25 slapti smuklininkai buvo patraukti tieson, ir beveik visi turėjo užsimokėti po \$20.00.

Buvo čia L.S.S. kuopa, bet, kaip čia sako, jina sugriuvo. Kuopa turėjo apie \$500 savo iždė. Vieni nariai sugalvojo, kad tuos pinigų reikia pragerti; kiti buvo tam priešingi. Taip kuopa ir pakriko.

nuo darbininkų už darbą. Iš vis ko čia parašyto skaitytojai gali matyti, kad jieskančiams darbu nėra ko nei manyti čionai važiuoti.

Bedarbis.

Iš SIOUX CITY, IA.

Darbai. Lietuviai. Gyvenant čia lietuviai savo didumoje dirba Cudahy ir Armour skerdyklose. Turinčiųjų kitokius darbus esama tiktai apie 60 žmonių. Darbai, kaip paprastai šiame laike, sumažėjo. Daugelis paliausota nuo darbo, o likusieji pilnų valandų taipogi nedirba. Kaip ir kitose šios kompanijos skerdyklose, iki gruodžio 1 d. 1913 m. už darbo valandą mokėta po 20c. Šia mokeskis tapo vienu centu sumažinta, taigi iki 10c. už valandą. Tačiau tai tiktai naujiems darbininkams; senesnieji tebeuoma po 20c. Iš kitur atvažiavusiam darbas nelengva gauti. Du lietuviai skerdyklose užima augštesnes bosų vietas: Juozas Gražis nuo 1908 m. ir J. Stukonis nuo 1912 m.

Biznio srytyje vietos lietuviai šiaip stovi: turi 7 valgomųjų daiktų krautuves, fotografijos įstaigą ir saliną. Visi užsilaike pusėtinai. Pora lietuvių čia turi gražias svetaines, kame dažnai rengiama šokiai ir kitoki pasilinksminimai.

Savo bažnyčios vietos lietuviai neturi. Prisigaukė kol-kas prie lenkų parapijos. Buvusi iki šiolei kunigas-lenkas, pramokęs šiek-tiek lietuviškai, aprupindavo lietuvių dvasiškų reikalus. Neseniai tasai kunigas iškelta, ir jojo vieton turime dabar visai nemokantį lietuviškai. Nors lietuviai su lenkais iki šiolei gražiai sugyveno, tačiau dabar nori atsisiekti, pasistatyti sau bažnyčią ir pradėti savistoviai gyventi. Tam tikslui jau ir žemės turi nusipirke 7 lotus prie Leech st., vieną vakarą, pereiną savaitę, esant namie tik Beinaravičienėi, Z. atėjo ir bandė įjėga įsiveržti į Beinaravičių namą. Jis jau net ir langą pradarė ir stengėsi pro jį šeimyninke ištraukti. Beinaravičienė pradėjo šaukti pagalbos, o pagalios griebė revolverį ir šovė į užpuolika, įvarydama jam kuiką į pažandį. Užpuolikas, perbėges porą blokių, puolė negyvas.

Viską žinąs.

Iš RIVERTON, ILL.

Darbai. Darbai čia, kaip „Lietuvos“ N5t buvo rašyta, iki šiolei anglij kasyklose ėjo vidutiniskai. Bet štai sausio 13 d. staugta tapo uždarytos Riverton, Springfield ir Taylorville kasyklos, ir tuom pačiu apie 1.000 žmonių neteko darbo. Kasyklos uždaryta neapribuotam laikui. Yra daugelis tokių, kurie pirma galėjo šiek-tiek susitaupinti, bet alutis neleidė. Tie dabar nežino, kur ir prie ko pultis. Yra, žinoma, ir taip žmonių sunkiam padėjime. Dalykų stovis pasisunkia tuom, kad balandžio 1 d. rengiamasi streikuoti. Prie streiko gi žmonės, ir be šios bedarbės, nebuvo prisiruošę.

F. D.

Iš AMSTERDAM, N. Y.

Darbai. „Lietuvų“ neseniai buvo kokio ten korespondento pranešta, kad čia darbai gerai eina. Tas teisybė, bet ne visai. Yra tokių dirbtuvių, kurios dirba pilną laiką, ir labai gerai dirba. Vienok čia pat reikėtų paminėti, kad šluoty dirbtuvė, kur dik-čiai lietuvių dirba, darbas eina labai silpnai: vos tris dienas į savaitę gaunama dirbti, ir nemažai yra žmonių, jieskančių darbo kasdien.

Jaunas Berzelis.

Iš WILSON, PA.

Lietuvis apkalintas. Čia lietuvių yra 10 šeimynų, pas kurias gyvena pavieniai lietuviai ir rusai. Sausio 14 d. vienas rusas apkaltingai lietuvi, buk šiai pajamės jojo laikrodėlį. Apkaltingai padavė teisman, ir vaikas nu-teista užmokėti \$40.00.

Pora suvirumų metų atgal čia buvo panašus atsitikimas, bet su kitokia užbaiga. Rusas apkaltingai lietuvi \$150.00 pavogė. Teismas kaltintąjį išteisino, tačiau šiai, parvažiavęs namon, išėjo iš proto ir padarė sau galą. Praeivis.

NUO REDAKCIJOS

Via laikraščiai siunčiami rankraščiai turi būti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą. Redakcija pasilieka sau teisę atsiųsti laiškus į laikraščius trumpai ir laisvai.

Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikalavusi, grąžina autoriui atgal jo išimtis. Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

"Sunkūs laikai..." Sunkūs darbės laikai, sakoma, jau praeina. Bet ne kuriems mūsų laikraščiams jie, matomai, dar tik prasideda... Štai, pereiną vasarą, besilaukiant pas mus Dr. Basanavičiui ir p. Yčiui, buvo jiems "darbo" iki ausų. O dabar visas šturmas apie "Svečias-Zvėris" ir Yčo medalius, matomai, jau praeina. Buvo tada puikūs laikai: mūsų "prieteliai" iš Bostono ir Baltimorės bei Philadelphia ("Keleivis" su "Laisvę" ir "Pirmyn" su "Kova") turėjo medžiagą apie ką rašyti. Išvažiavus Svečiams, nebūnysit gi visą laiką—nubodo ne tik žmonėms, bet ir patiems. O naujos medžiagos, matomai, nėra... Taigi, mūsų draugai "Keleivis" ir jausmai "Pirmyn" grįžo vėl prie pagarsėjusio Konkolausko skandalo. "Keleivis" išspausdino to vyro laiską, kuriame jis, kaip ir seniau, "aiškinasi": keli draugai, esą, susiję ir susiginčiję, kuris iš jų geriausias rašas. Tad ir pradėję jie, girdi, visokių prašymus ir skundas rašyti: ant caro (nezina, kam tik tie skundai ant caro galejo būti adresuojami), ant gubernatorių, kunigų ir t. t. Jisai, Konkolauskas, parašęs donosą ant kun. K. Olšausko, "Saulės" delegato. Vėliau, esą, tie visi popieriai buvę išmesti į sąslavas, tik matomai kas juos iš ten pagriebęs ir "Lietuvai" nusiuntęs.

Taip aiškinasi anasai Konkolauskas. Kad ne taip baisyti kipsas, kaip jįsai piešiamas—visi žino. Bet tuose žodžiuose mes galime rasti sau šitą pamokinančią, greičiau nei paraginimą. Šiandien taip vadinamieji pažangieji, arba laisvieji tautininkai savo skaitliu ir įėjimais yra galingiausi gaivalai mūsų visuomenėje. Bet prisizūreime arčiau, ir pamatysime, kad šios sriovės gaivalai ištikrųjų yra išblaškyti. Apie kokius nors organizacijas jų tarpe nėra ko nei kalbėti. Galop, organizacija prie dabartinių sąlygų ir negalima. Dėlto, kad susiorganizuoti, reikalinga turėti tam tikras aiškias apibrėžtas pamatas, kuriuom remiantis, galimas būtų organizavimo darbas. Reikalinga griežtai nustatyti su visomis smulkmenomis ideologiją. Berods, pažangieji tautininkai turi savo veikimui gery ir gaivių pamatinių principų. Bet to praktiškame gyvenime neįtenka. Vienais pamatiniais principais neįgaliausiai veikti. Jie yra tikrai ramstis, pamatas, ant kurio, jeigu norima ilgai ir pasekmingai gyvuoti, reikalinga pastatyti visas gražus ir sandarus namas. Iš savo abiejų šonų pažangieji tautininkai turi aiškiai savo kelią apibrėžusias sriovės. Viena iš jų sriovių yra gerai susitvarkiusi, susibūrusi į veiklą partiją. Kita, jeigu ir ne taip veikli, ne taip gerai iki šiolieči susitvarkiusi, bet dėlto su aiškiai pažymėta pakraipa. Ne šiandien, tai rytoj ir toji iki šiolieči veikusi sriovė gali pasidaryti veikesnė, jeje kartais gali apsiereikti ir labai smarkus gyvybės pulsas.

Tuomet pažangieji tautininkai gali atsidurti tarp dviejų priešinamų pusei smarkiai tekančių sriovių. Ne laikas pradėti tvarkytis ir stiprintis, kuomet tos sriovės pradės virsti visu smarkumu. Sugaistasai laikas, rasi, tuomet priverstų prie minėtų žodžių išpildymo.

Tuomet pažangieji tautininkai gali atsidurti tarp dviejų priešinamų pusei smarkiai tekančių sriovių. Ne laikas pradėti tvarkytis ir stiprintis, kuomet tos sriovės pradės virsti visu smarkumu. Sugaistasai laikas, rasi, tuomet priverstų prie minėtų žodžių išpildymo.

Tuomet pažangieji tautininkai gali atsidurti tarp dviejų priešinamų pusei smarkiai tekančių sriovių. Ne laikas pradėti tvarkytis ir stiprintis, kuomet tos sriovės pradės virsti visu smarkumu. Sugaistasai laikas, rasi, tuomet priverstų prie minėtų žodžių išpildymo.

Tuomet pažangieji tautininkai gali atsidurti tarp dviejų priešinamų pusei smarkiai tekančių sriovių. Ne laikas pradėti tvarkytis ir stiprintis, kuomet tos sriovės pradės virsti visu smarkumu. Sugaistasai laikas, rasi, tuomet priverstų prie minėtų žodžių išpildymo.

Tuomet pažangieji tautininkai gali atsidurti tarp dviejų priešinamų pusei smarkiai tekančių sriovių. Ne laikas pradėti tvarkytis ir stiprintis, kuomet tos sriovės pradės virsti visu smarkumu. Sugaistasai laikas, rasi, tuomet priverstų prie minėtų žodžių išpildymo.

jam, kad reikia esą su tais nevidonais tautiečiais kovoti už tai, kad jie socialistų darbelius aikštėn išveda ir juos tuomai gėdina, paduoda gerą budį, kaip reiki kovoti. Esą reiki, kad "susipratę darbininkai" tokiems laikraščiams parodytų duris etc., — žodžiu, "Keleivis" užtikina aiškiai žodžiais kvičia, kad "Lietuva" už tai būtų kočiuota.

Bergždžias ir gana pavojingas patarimas. Bergždžias todėl, kad tie darbininkai jau ne toki kvaili, kaip "Keleivis" ir "Pirmyn" išrodo, ir moka, aciu dievams, atskirti gradus nuo bostoniškių pelų. Pavojinga todėl, kad už šaukimus prie buikoto priešais kita laikraštį kvepia teismiška bausmė, kurių "Keleivis" jau ne vieną ragavo (už šmeižimą) ir apie kurias, matomai, jau pamiršo.

Iš viso gi šito toks paveikslėlis išeina: mūsų socialistiškai laikraščiai išpradžių šturmu ėmė "Vienybę Lietuvninkų" ir p. Sirvydą, bet atkando dantis, o ne kuriems net ir per kelinaites klūvo; griebė po to urmu "Tėvynę" ir p. Račkauską—čia taip pat išsilaužė sau dantis. Dabar savo visas kanuoles atkreipė ir pradėjo bombarduoti "Lietuvą". Galime iškalno užtikrinti, kad iš viso to, vyručiai, laimėsite tiek, kiek anas Zabolckis laimėjo ant muilo...

Tautininkai ir mūsų partijos. Neesant mūsų spaudoje pasigirdo balsas, kurio prasmė buvo maždaug tokia, kad mūsų visuomenę užviešpatausiančios tos sriovės, kurios turi apibrėžtusios tam tikrą pamatą, turi griežtai nustatyti ideologiją, aiškiai pažymėti kelią. Tokiomis pas mus esančios kraštutinės sriovės, susibūrusios į tam tikras partijas. Tautininkai gi neturį savo aiškiai užbrizto programo, ir vadovavimas visuomenėje galų gale pereisias, jeigu jau neperėjo, vistiek anų kraštutiniųjų galvalų rankosna.

Kad ne taip baisyti kipsas, kaip jįsai piešiamas—visi žino. Bet tuose žodžiuose mes galime rasti sau šitą pamokinančią, greičiau nei paraginimą. Šiandien taip vadinamieji pažangieji, arba laisvieji tautininkai savo skaitliu ir įėjimais yra galingiausi gaivalai mūsų visuomenėje. Bet prisizūreime arčiau, ir pamatysime, kad šios sriovės gaivalai ištikrųjų yra išblaškyti. Apie kokius nors organizacijas jų tarpe nėra ko nei kalbėti. Galop, organizacija prie dabartinių sąlygų ir negalima. Dėlto, kad susiorganizuoti, reikalinga turėti tam tikras aiškias apibrėžtas pamatas, kuriuom remiantis, galimas būtų organizavimo darbas. Reikalinga griežtai nustatyti su visomis smulkmenomis ideologiją. Berods, pažangieji tautininkai turi savo veikimui gery ir gaivių pamatinių principų. Bet to praktiškame gyvenime neįtenka. Vienais pamatiniais principais neįgaliausiai veikti. Jie yra tikrai ramstis, pamatas, ant kurio, jeigu norima ilgai ir pasekmingai gyvuoti, reikalinga pastatyti visas gražus ir sandarus namas. Iš savo abiejų šonų pažangieji tautininkai turi aiškiai savo kelią apibrėžusias sriovės. Viena iš jų sriovių yra gerai susitvarkiusi, susibūrusi į veiklą partiją. Kita, jeigu ir ne taip veikli, ne taip gerai iki šiolieči susitvarkiusi, bet dėlto su aiškiai pažymėta pakraipa. Ne šiandien, tai rytoj ir toji iki šiolieči veikusi sriovė gali pasidaryti veikesnė, jeje kartais gali apsiereikti ir labai smarkus gyvybės pulsas.

Tuomet pažangieji tautininkai gali atsidurti tarp dviejų priešinamų pusei smarkiai tekančių sriovių. Ne laikas pradėti tvarkytis ir stiprintis, kuomet tos sriovės pradės virsti visu smarkumu. Sugaistasai laikas, rasi, tuomet priverstų prie minėtų žodžių išpildymo.

Tuomet pažangieji tautininkai gali atsidurti tarp dviejų priešinamų pusei smarkiai tekančių sriovių. Ne laikas pradėti tvarkytis ir stiprintis, kuomet tos sriovės pradės virsti visu smarkumu. Sugaistasai laikas, rasi, tuomet priverstų prie minėtų žodžių išpildymo.

Tuomet pažangieji tautininkai gali atsidurti tarp dviejų priešinamų pusei smarkiai tekančių sriovių. Ne laikas pradėti tvarkytis ir stiprintis, kuomet tos sriovės pradės virsti visu smarkumu. Sugaistasai laikas, rasi, tuomet priverstų prie minėtų žodžių išpildymo.

Tuomet pažangieji tautininkai gali atsidurti tarp dviejų priešinamų pusei smarkiai tekančių sriovių. Ne laikas pradėti tvarkytis ir stiprintis, kuomet tos sriovės pradės virsti visu smarkumu. Sugaistasai laikas, rasi, tuomet priverstų prie minėtų žodžių išpildymo.

Tuomet pažangieji tautininkai gali atsidurti tarp dviejų priešinamų pusei smarkiai tekančių sriovių. Ne laikas pradėti tvarkytis ir stiprintis, kuomet tos sriovės pradės virsti visu smarkumu. Sugaistasai laikas, rasi, tuomet priverstų prie minėtų žodžių išpildymo.

tikta tuomet, jeigu esantieji dabar obalsiai bus laiku ir priderančiai išpjetoti, išvystyti.

Pačių mūsų pažangųjų tautininkų priederme būtų tai atlikti, ir juo greičiau, juo geriau, nes kiekviena dabar sugaista valandą reikią bent dvigubą darbą ateityje.

Lietuvių redaktorės teisme. Sausio 1 d. Vilniaus apskrįčio teismas, kaip "Liet. Žin." praneša, nagrinėjęs dvi bylas, kuriose pateiktas patraukta atsakomybė už tilpusius tuose laikraščiuose straipsnius. "Liet. Žin." redaktorė, p. M. Radzevičienė, buvo kaltinama už patalpinių savo laikraščio 29-tame numeryje straipsnio, kame, anot apkaltinimo, kritikuota vyriausybės veikimas, suteikiant melagingų žinių. Nežinant to, kad adv. A. Levinas, p. M. Radzevičienės gynėjas, Valstybės Dumos stenogramomis prirodė, jog aprašytieji dalykai pilnai sutinka su visa tuom, kas pačioje Dumoje paaikėjo, teismas nubandė p. M. Radzevičienę.

Vaišganto raštai. Lietuvos laikraščiai praneša, kad J. Rinkėvičius apsiėmęs leisti Vaišganto raštus. Tų raštų iš viso bus 3 tomai: du tomai "Augštaičių vaizdėlių" ir vienas Vaišganto scenos veikalu.

Kova su Trustais.

Pereiną savaitę prezidentas Wilsonas pats atkankė kongreso abeloną posėdį, kur jis savo prakalbą pranešė susirinkusiems Suvienytų Valstijų senatoriams ir žemesniojo būto atstovams apie tai, kokių būdu, sulyg jo nuomonės, reik sutvarkyti trustų ir kitų didelių pramonės įstaigų reikalus.

Šita jo prakalba padarė pamatą trečiai iš eilės didelei reformai, kuri įvedaama gyvenimam laike trumpo Wilsono prezidentavimo,—pirmos dvi palietė reformą tarifų ir pinigų.

Turbūt, niekas taip sunkiai nedavė žmoniems atsiąusti, kaip milžini trustai, kurie, valdydami neįpasakytus kapitalus, užgriebė ir savo rankas mažesnes išdirbystės įstaigas, prašalino tokiu būdu jų konkurenciją, sutvėrė išdirbystės monopolius ir privėrė visuomenę mokėti už reikalingus jai produktus tiek, kiek jie užimanė (mėšos ir kiaušinių bei sviesto trustai yra puikūs, bet ne vienatiniai to pavyzdžiai).

Trustai pastaruoju laiku taip įsivyravo, besmaugdami visuomenę augstomis kainomis, gyvenimas taip pabrango, kad galų gale visos šalys žmonės pradėjo šaukti: "Užmankit šiems trustams apynasrį ir apžebokit jų gašlamą!"

Apynasrį turėta ir pirmą, bet jis pasirodė neįtektinai stiprus. Yra taip vadinami Shermano prieš-trustiniai įstatymai, kuriuos ir buvęs prezidentas Taftas mėgino pritaikinti, patraukdamas keletą trustų teisman už nelegališką pramonės varymą. Tačiau, kaip minėjome, šis apynasris, neuženktantis trustų suvaldymui.

Taigi dabar prezidentas Wilsonas, skaitydamas savo oficialią pranešimą kongresui, nurodė kongreso nariams, kurie naujus įstatymus išdirbinėja, kaip tasai apynasris, geras trustų suvaldymui, turėtų būti padarytas.

Pamatinė prezidento Wilsono programo mintis yra šita: trustų (monopolijų), kurie pilnai kontroliuoti tulos išdirbystės ar pramonės šaką, negali ir neprivalo būti; tarp atskirų kompanijų privalo būti sugrąžinta konkurencija, lenktyniavimas.

Šitame atvejių prezidento Wilsono programos griežtai skiria siuo programo Roosevelt, kuris pripažindavo trustų reikalingumą (ar bent jų neišvengtinumą), tik skirstė juos į "gerus" ir "blogus" trustus, patardamas šiuos "blogus" trustus reguliuoti su pagalba tam tikros valdžios komisijos.

Kaipgi prezidentas Wilsonas tą savo mintį nori įvykdyti? Jis visų pirmiausia pataria prašalinti visus tuos įnagius, su pagalba kurių trustai įvairiai ir su pagalba kurių jie pasilaiko. Tokių įnagių yra ne vienas, bet svarbiausias tarp jų yra taip vadinami "surakinti direktorijatai" (interlocking directorates). Šitas trustų "trikas" štai kaip yra daromas: Visoj šalyje yra tukstančiai įvairių kompanijų ir kompanijų, bet atskirų asmenų, dirbančių

ne 25 rub., arba, jeigu pabaus duos pinigų peįneštų, 2 savaitėmis arešto.

Antroje byloje p. M. Radzevičienė ir p. St. Mošinskaitė, buvusi "Liet. Žinių" redaktorė, buvo žinomojo A. Smilgos tiesios patrauktos už taip vadinamąją difamaciją, tai yra skelbimą žinių, kurios turį savo tikslu nužeminti kieno nors garbę. Sulyg įstatymo apie difamaciją, paskelbtosios žinios gali būti teisingos, ir, nežinant to, kaltinamasai gali būti nubaustas. Teismas nutarė šią bylą grąžinti atgal tardytojui, kadangi šioje byloje buvo skundžiamas dvi atskiros ypatos, prasižengusios dviejuose atskiruose laikraščiuose: laikraščio 29-tame numeryje straipsnio, kame, anot apkaltinimo, kritikuota vyriausybės veikimas, suteikiant melagingų žinių. Nežinant to, kad adv. A. Levinas, p. M. Radzevičienės gynėjas, Valstybės Dumos stenogramomis prirodė, jog aprašytieji dalykai pilnai sutinka su visa tuom, kas pačioje Dumoje paaikėjo, teismas nubandė p. M. Radzevičienę.

Vaišganto raštai. Lietuvos laikraščiai praneša, kad J. Rinkėvičius apsiėmęs leisti Vaišganto raštus. Tų raštų iš viso bus 3 tomai: du tomai "Augštaičių vaizdėlių" ir vienas Vaišganto scenos veikalu.

tojo pačiojo išdirbystės ar pramonės šakoj. Visos jos varo konkurenciją tarp savęs ir todėl negali pakelti kainų ant savo prekių (tavorų) augščiau negu kiti tos tokios kompanijos. Ateina tada mintis sutvėrti trustą, tai yra užgriebti ir savo rankas visą tos rūšies pramoniją, arba išdirbystę. Didesės kompanijos tarp savęs susitaria ir susijungia (konsoliduojasi) kravon, ir višios dirba išvien. Mažesnės kompanijos, ar atskirus asmenis, kurie prie jų nenori prisidėti, jie, taip sakant, "išskerdžia". Turėdam didelį kapitalą, jie pradeda pardavinėti savo tavorą ne tik be jokio uždarbio, bet dažnai net ir su savo nuostoliu. Nepriklausančios prie to trusto mažesnės kompanijos ir atskiros ypatos, neturėdamos užtektinai pinigų ir gyvendamės tik iš uždarbio, to padaryti negali ir turi arba banžūrdami, kur yra tikro blogiūnių trustui. Kada tokiu būdu trustas prašina visus, ar didesnę dalį savo konkurentų, jis pats pradeda kelti kainas, kiek tik jis nori, atsimušdamas sau sykiu ir tuos nuostolius, kuriuos pirma sau pasidarė, "skersdamas" mažesnius savo priešus. Tabako, mėšos, kerosino ir plieno trustai yra ypatingai žymūs tokio veikimo pavyzdžiai.

Tuomi vienok trustų veikimas neužbaigia. Varymui milžinio trusto pramonės reikalinga yra žalia medžiaga, iš kurios jo tavorai daromi; reikalingi geležinkeliai, kurie jį medžiagą ir tavorus vežiotų; reikalingi bankai, per kuriuos galima būtų atlikti įvairius piniginius reikalus; reikalinga daugybė kitokių dalykų, kurie gelbsti pasekmingam pramonės plėtojimuisi.

Cia ir prasideda tas "surakinti direktorijatai" trikas. Trustas pradeda pirkti akcijas (akcijas) geležinkelių kompanijose, bankuose ir t. t. Kada jis užtektinai turį šerių superka, jis reikalauja, kad jam būtų suteikta viena, ar daugiau vietų (sulyg to, kiek jis šerių supirko) tos kompanijos direktorių valdyboje. Turint savą reprezentantus direktorių valdyboje, jis, žinoma, priverčia jį elgtis sulyg savo noro, ar bent jam nekenkti.

Tokių būdu mėšos, sakysim, trustas turi savo direktorius geležinkelių trustuose; piniginius trustus—pieno, vilnos, ar kerosino trustuose; kerosino trustas—angalių, vario, tabako trustuose ir t. t., ir t. t. Vieni trustai turi savo direktorius kitose trustuose ir supina tokiu būdu tikrą voratinklį, kuris apima beveik visos šalies pramonę.

Jie varo būnį po įvairiais, iš pažiūros skirtingais, vardais, bet tai yra vis ta pati mašinerija: Petras turi savo bernus pas Joną ir Jurgį, Jonas—pas Petrą ir Jurgį, o Jurgis pas Joną ir Petrą. Toks direktorių valdybų susipinimas, susirakinimas ir vadinama "surakintais direktorijatais". Paimkime pavyzdžiui taip vadinamą piniginių trustą. Sakoma, kad jis sudėdita tik iš keturių New Yorko firmų arba bankų.

Štai tie bankai: 1) J. P. Morgan & Co. bankas, 2) The First National Bank ir 3) The National City Bank (abudu kerosinino trusto—Standard Oil—bankai) ir 4) Kuhn, Loeb & Co. bankas. Šie bankai yra milžini bankai, bet, rodos, žmogus negalėtų tikėti, kad keturi bankai galėtų paūdyti piniginių trustą, o tuo lažiminti kieno nors garbę. Sulyg įstatymo apie difamaciją, paskelbtosios žinios gali būti teisingos, ir, nežinant to, kaltinamasai gali būti nubaustas. Teismas nutarė šią bylą grąžinti atgal tardytojui, kadangi šioje byloje buvo skundžiamas dvi atskiros ypatos, prasižengusios dviejuose atskiruose laikraščiuose: laikraščio 29-tame numeryje straipsnio, kame, anot apkaltinimo, kritikuota vyriausybės veikimas, suteikiant melagingų žinių. Nežinant to, kad adv. A. Levinas, p. M. Radzevičienės gynėjas, Valstybės Dumos stenogramomis prirodė, jog aprašytieji dalykai pilnai sutinka su visa tuom, kas pačioje Dumoje paaikėjo, teismas nubandė p. M. Radzevičienę.

Štai tie bankai: 1) J. P. Morgan & Co. bankas, 2) The First National Bank ir 3) The National City Bank (abudu kerosinino trusto—Standard Oil—bankai) ir 4) Kuhn, Loeb & Co. bankas. Šie bankai yra milžini bankai, bet, rodos, žmogus negalėtų tikėti, kad keturi bankai galėtų paūdyti piniginių trustą, o tuo lažiminti kieno nors garbę. Sulyg įstatymo apie difamaciją, paskelbtosios žinios gali būti teisingos, ir, nežinant to, kaltinamasai gali būti nubaustas. Teismas nutarė šią bylą grąžinti atgal tardytojui, kadangi šioje byloje buvo skundžiamas dvi atskiros ypatos, prasižengusios dviejuose atskiruose laikraščiuose: laikraščio 29-tame numeryje straipsnio, kame, anot apkaltinimo, kritikuota vyriausybės veikimas, suteikiant melagingų žinių. Nežinant to, kad adv. A. Levinas, p. M. Radzevičienės gynėjas, Valstybės Dumos stenogramomis prirodė, jog aprašytieji dalykai pilnai sutinka su visa tuom, kas pačioje Dumoje paaikėjo, teismas nubandė p. M. Radzevičienę.

Tik viena augščiaus minėta J. P. Morgano firma, sulyg senato surinktu žinių, turėjo 63 direktorius 30-ose kiose korporacijose, kurių kapitalas išneša 10,036 milijonus doliarų. Visi gi keturi augščiaus paminėti bankai, sykiu sudėjus, turi 341 direktorius 112-oj kitų bankų, apdraudus kompanijų ir įvairių korporacijų, kurių sujungtas kapitalas išneša milžinišką sumą 22,245 milijonų doliarų.

Taigi, jeigu šitie keturi bankai eina išvien, tai per savo "surakintus direktorijatus" kitose korporacijose jie praktiškai kontroliuoja ne tik didesnę dalį šalies pinigų, bet tuomi pačiu ir didesnę dalį visos šalies pramonės. Pamėgink dabar kurią nors iš tokių korporacijų užkabinti ir patraukti ją atsakomybėn už nelegališką biznį vedimą; pamėgink įvesti įstatymus, kurie kuriai nors iš jų būtų kenksmingi. Už jų pečių stovi visi "surakinti trustai", kurie, reikalui esant, moka ir nenatūrališką "bedarbę" padaryti, visoj šalyj taip vadinamą kryžį sutvėrti. Tas ypatingai aišku buvo paskutiniaisiais metais Roosevelt prezidentavimo, kada piniginius trustus prigrąsino valdžiai panika, jeigu ji neeis išpirkti plieniniam trustui paskutiniojo likusiojo konkurento.

Tokių būdu, kaip matome, nei valdžiai negalėjo pasekmingai trustų suvaldyti ir tinkamai prieš juos anti-trustinį Shermano įstatymų pritaikinti. Kaip tik valdžia ištikrųjų mėgindavo įvesti bent kokius trustams kenksmingus įstatymus, kildavo bedarbės, sunkūs laikai: trustai pasirūpindavo fabrikus uždaryti ir žmones pabaidyti. Žmonės, nežūrėdami, kur yra tikro blogiūnių trustui, mo priežastis, suprantama, kaltina valdžią ir ateinančiuose rinkimuose renka kitokią,—tokią, prie kurios bedarbių nebutų, t. y. patikaujančių trustams. Taip trustai matai iš metų ir valdė ne tik pramonę, bet išdalies ir politiką.

Vienok prilipo ožys liepto galą. Trustai žmonėms taip jau įgriso, kad metai nuo metų visuomenės opinija vis stipriau ir stipriau pradėjo prieš trustus apsiereikti; pradėta reikalauti jų apžebojimo. Laikė paskutinių prezidentinių rinkimų kiekviena partija įdėjo savo programam planą, kaip reik trustus sureguliuoti. Turėjo tą planą ir demokratų partija. Ir štai dabar prezidentas Wilsonas pradeda jį vykdyti.

Savo pranešime kongresui jis patarė tokias teises sulyg trustų įvykdyti: 1. Pirmiausiai panaikinti viršminėtus "surakintus direktorijatus", kad tokiu būdu priversti atskiras korporacijas ir trustus vienus su kitais konkuruoti ir panaikinti monopoliją.

2. Kadangi geležinkeliai daugiausiai nuo trustų priklausė, nuolatos reikalaudami pinigų naujų linijų tiesimui ir užlaikymo reprezentantus direktorių valdyboje, jis, žinoma, priverčia jį elgtis sulyg savo noro, ar bent jam nekenkti.

3. Reik Shermano anti-trustinį įstatymus griežtai pildyti ir prie visų prasižengimų trustų pritaikinti, o kad trustai patį žinotų, kas yra leistina, o kas neleistina jiems daryti, tai apie tai pažymėti aiškiais įstatymais.

4. Išrinkti tarpvalstiejių pramonės komisiją, kuri turėtų ant trustų kontrole ir išdalintu monopolinius trustus į jų sudėtinias dalis, t. y. išskirstytų trustus įvairiančias korporacijas ir priverstų jas tokiu būdu vieną su kita biznyje konkuruoti. Ši komisija išdalintu darbą turi taip atlikti, kad iš to nesukiltų panika; tam tikslui ji gali panaudoti teismą, arba kitokias priemones.

5. Už anti-trustinį įstatymų peržengimą bausti ne korporacijas ir ne trustus, bet ypatingai tuos vyrus, kurie tokias korporacijas ir trustus veda. Mat iki šiolieči nubaudavo korporaciją, žinoma, pinigiska bausmė, nes korporacija yra legalė ypatė be kūno, tad jos į kalėjimą neįėjusi, o pinigines bausmes jos nelabai bijodavo. Dabar gi kiekvienas korporacijos prasižengęs prieš anti-trustinį įstatymus uždėdinkas turėtų pats savo kailiu už tai atsakyti. Tokia pat ypatinga bausmė ir tiems, kurie mėgintų sukelti bereikalingą paniką ir bedarbę.

tuos vyrus, kurie tokias korporacijas ir trustus veda. Mat iki šiolieči nubaudavo korporaciją, žinoma, pinigiska bausmė, nes korporacija yra legalė ypatė be kūno, tad jos į kalėjimą neįėjusi, o pinigines bausmes jos nelabai bijodavo. Dabar gi kiekvienas korporacijos prasižengęs prieš anti-trustinį įstatymus uždėdinkas turėtų pats savo kailiu už tai atsakyti. Tokia pat ypatinga bausmė ir tiems, kurie mėgintų sukelti bereikalingą paniką ir bedarbę.

6. Viena korporacija neturi teisės bereikalingai paimti šerinkitos korporacijos ir laikyti juos kaip paskolų gvaraniją.

7. Privatinės ypatos, ar korporacijos, kurios turėtų bylas su tokiais trustais, gali pasinaudoti teisme valdžios jai surinktais prieš tuos trustus dokumentais. Tas labai palengvintų bylas su trustais, nes dabar paprastas žmogus jokių būdu, gali sakyti, nepajėgia laimėti net ir teisingos savo bylos su trustu vien tik todėl, kad jis neturi ištekliaus surinkti liudijančių prieš trustus prirodymų.

Ką galima apie šią prezidento Wilsono programą pasakyti? Jis gal būt nėra pilnas ir turi nekurias savo silpnas puses (sakysim, čia nieko nepaminėta apie reguliavimą patentų, kurie labai prisideda, nekuriuose atsitikimuose, prie monopoliaus palaikymo), tačiau, abelnai paėmus, Wilsono planas yra neblogas. Tą pripažįsta didesnė dalis visos šalies spaudos ir didesnė dalis visuomenės. Jeigu kas "spardosi", tai spardosi nekurie trustai ir jų atstovai, bet ir tai toli gražu ne visi.

Kad šito plano įvykdinimas galės suteikti gerus vaisius, apie tai jau dabar galima spręsti. Štai, Morgano bankinė firma, dar keliomis dienomis prieš Wilsono pranešimą apreiškė, kad ji ištraukia savo direktorius iš 30 didelių korporacijų ir neužilio žadą ištraukti juos iš visų kitų svepatimų korporacijų. New Haven geležinkelio korporacija, kuri buvo geležinkelio trustu visoj Naujojo Anglijoj, taip pat pasidūdo mo priežastis, suprantama, kaltina valdžią ir ateinančiuose rinkimuose renka kitokią,—tokią, prie kurios bedarbių nebutų, t. y. patikaujančių trustams. Taip trustai matai iš metų ir valdė ne tik pramonę, bet išdalies ir politiką.

Vienok prilipo ožys liepto galą. Trustai žmonėms taip jau įgriso, kad metai nuo metų visuomenės opinija vis stipriau ir stipriau pradėjo prieš trustus apsiereikti; pradėta reikalauti jų apžebojimo. Laikė paskutinių prezidentinių rinkimų kiekviena partija įdėjo savo programam planą, kaip reik trustus sureguliuoti. Turėjo tą planą ir demokratų partija. Ir štai dabar prezidentas Wilsonas pradeda jį vykdyti. Savo pranešime kongresui jis patarė tokias teises sulyg trustų įvykdyti: 1. Pirmiausiai panaikinti viršminėtus "surakintus direktorijatus", kad tokiu būdu priversti atskiras korporacijas ir trustus vienus su kitais konkuruoti ir panaikinti monopoliją.

2. Kadangi geležinkeliai daugiausiai nuo trustų priklausė, nuolatos reikalaudami pinigų naujų linijų tiesimui ir užlaikymo reprezentantus direktorių valdyboje, jis, žinoma, priverčia jį elgtis sulyg savo noro, ar bent jam nekenkti.

3. Reik Shermano anti-trustinį įstatymus griežtai pildyti ir prie visų prasižengimų trustų pritaikinti, o kad trustai patį žinotų, kas yra leistina, o kas neleistina jiems daryti, tai apie tai pažymėti aiškiais įstatymais.

4. Išrinkti tarpvalstiejių pramonės komisiją, kuri turėtų ant trustų kontrole ir išdalintu monopolinius trustus į jų sudėtinias dalis, t. y. išskirstytų trustus įvairiančias korporacijas ir priverstų jas tokiu būdu vieną su kita biznyje konkuruoti. Ši komisija išdalintu darbą turi taip atlikti, kad iš to nesukiltų panika; tam tikslui ji gali panaudoti teismą, arba kitokias priemones.

5. Už anti-trustinį įstatymų peržengimą bausti ne korporacijas ir ne trustus, bet ypatingai tuos vyrus, kurie tokias korporacijas ir trustus veda. Mat iki šiolieči nubaudavo korporaciją, žinoma, pinigiska bausmė, nes korporacija yra legalė ypatė be kūno, tad jos į kalėjimą neįėjusi, o pinigines bausmes jos nelabai bijodavo. Dabar gi kiekvienas korporacijos prasižengęs prieš anti-trustinį įstatymus uždėdinkas turėtų pats savo kailiu už tai atsakyti. Tokia pat ypatinga bausmė ir tiems, kurie mėgintų sukelti bereikalingą paniką ir bedarbę.

tuos tautiškuosius reikalus. Mės turime pasirupinti ir paminklo pastatymu K. Duonelaičiui. Bet aš nelabai tikiu į akmeninius, ar geležinius paminklus. Jie mažai tepakels užmirusių Prūsų lietuvių dvasią. Jeigu norime Duonelaičiui statyti paminklą, tai sušelpkime dabartinį Prūsų Lietuvos tautiškaį susipratimą. Sušelpkime jį vos-ne-vos gyvuojančius tautiškus laikraščius: "Prūsų Lietuvos Savaitraštį" ir "Birute". Sušelpkime Prūsų Lietuvos draugiją "Santarą". Tai bus paminklas kun. Duonelaičiui: darys geresnis už kokį ten akmeninį, ar geležinį stulpą, nežinurint, kad tasai būtų pastatytas ir ant švento Rambyno kalno. Paminklą iš akmens, ar geležies turi pastatyti Prūsų lietuviai patys, nes jie turi daugiau pinigų už mus lietuvius. Jeigu kun. Gaigalaitis kiek pasidaruotų, tai jo vieno parapija galėtų kun. Duonelaičiui puikiai paminklą įtaisyti. Todėl jįs, paminklo statymo komitetai, vieton atsiškrubinti pas mus į Ameriką su kolektomis, pasirupinkite pirmiausia tą dalyką atlikti namieje, Prūsų Lietuvoje! Duonelaitis buvo evangelikų-liuteronų kunigas; todėl dabar turi ypač protestoniskieji Prūsų Lietuvos kunigai raginti savo žmones prie aukų davimo; aiškinti jiems, ką gero kun. Duonelaitis yra lietuviams padaręs. Ir jeigu tenykščiai kunigai tą darytų, tai aukų tam tikslui susieyti daugiau, negu reikią. Aukautų ne vien lietuviai, bet ir vokiečiai. Todėl dabar dirbkite!

Mės, Amerikos lietuviai, rupinamės gyvuoti Duonelaičio paminklą, t. y. palaikymu tautiškojo judėjimo Prūsų Lietuvoje. Jūs, prusiečiai, pastatykite jam nors akmenį, ar geležinį atminties paminklą. Amerikiečiai, norintieji paminėti 200 metines Duonelaičio sukaktuves, galite siųsti aukas Prūsų Lietuvos tautiškiems laikraščiams pagrinti ir sudruntinti—"Prūsų Lietuvos Savaitraščiu" galima siųsti aukas jo vedėjai (antrasas: Fr. Martha Raiškutė, Tilsit, Anger 15, Ostpreussen, Germany). "Birutei" gi antrasas: Hern Johann Wannag

PERPLAČIOS KELINĖS.

Prezidentas Vilsonas prikopra perplėčias turtų monopolijų kelines. Viršūl paveiksleis parodo, kad dabar jau nauja "mada" užėjusi ne tik žmonėms, bet ir trūkstams siauresniam drabužiui nešioti. (Skait. "Kova su trūkstais").

Jų elementų ateivystę. Tam tikslui jie įnešė kongresanų keletą bilių, priešingų ateiviams. Jeigu kuris iš tų bilių taptų kongreso ir senato priimtas ir "Suvalstijų prezidentas po juom pasirasytų, tai tuom būtų užkirstas kelias į Ameriką tuksantams ateiviams. Bet ir čia L. I. S. Dr., be abejonės, stengsis palengvinti ateiviams įėjimą. Tai atsikieta yra lengviau, nes Šelpimo draugijų atstovams valdininkai Ellis Island'e užstiki ir, ačiū atstovų rūpinimui, įleidžia daugelį tokių ateivių, kurie yra paskirti gražinimui atgal.

Taigi, iš to atžvilgio mūsų priėmimo yra ištieti draugijai pagalbos ranka ir įvairiais būdais stengtis tą draugiją palaikyti.

Draugija gi kas sykis stengis geriaus taruanti ir užganėdinti reikalus savo vienuolė, kaip naujai atvykstančiųjų šuvenytas Valstijas, taip ir grįžtančiųjų Lietuvon. Grįžtančiųjų Lietuvon

dažnai nori gauti reikalingus nuo Rusijos konsulio popierius ir buti nuvesti ant laivo. Tai yra svarbu, kadangi, atvykus iš kito miesto, labai sunku dažnai yra ką nors surasti tokiam dideliam mieste kaip New York, kame ant kiekvieno žingsnio, visoki apgavi- zinos, jogei L. I. Šelpimo Draugijos atstovams šiuose reikaluose duoda pagalbą bei patarimus, nepriyreliams nurodo galimus pa- vokus ir kuomet visi žinos, kur atstovas ir draugija veikia, žinos, kaip juos galima pasiekti,—iš- vengsime, be abejonės, daug iš- naudojimų, apgavysčių ir visokių nelaimių, kurias mūsų keliaujan- tieji žmonės turi nukęsti.

Su pagarba,

I. Brazdionis,

L. I. S. Dr. atstovas
ant Ellis Island.

je, Vokietijos provincijoje. Du žmonės turėjo karvelių ir bičių. Susiję, jie kokiū tai būdu pradėjo ginčytis apie karvelių ir bičių greitumą. Viens tvirtino, kad bitės greitesnės; kitas, kad karveliai. Galop ėjo laizybosna ir nutarė praktikoje persitikrinti.

Rado tam tikrą karvelinę, Sa- le kurios stovėjo bičių avilys. Tai turėjo būti lenktynių pabaigos vieta. Lenktynių tolumai buvo paskirta trys mylios ir pusė. Su karveliais viskas gerai buvo, bet bitės sukėlė nemažą kėblumą, kadangi lenktynėms paskirtųjų bičių negalima buvo atskirti nuo pašalinų, kurios kartais galėtų iš kur nors atlekti prie avilio, ir tokiu būdu galėtų įsiskverbtį klaida. Kad visokių panašių klaidų išvengus, nutarta bites aprinti baltais miltais. Tuomet jos ga- lima aiškiai atskirti nuo kitų, lenktynėse nedalyvaujančiųjų bi- čių. Kaip nutarta, taip ir pada- ryta. Beveik visi lenktynių lūdi- ninkai buvo persitikrinę, kad karveliai išloš. Karvelių pusėje dar ir tas parankumas, kad bitės buvo apunkintos miltais, kuriais jas apvėlė. Tačiau nežiurint to visko, pasirodė, kad bitės yra daug smarkesnės už karvelius.

Pirmutinė bitė atlekė dvidešimt penkiomis sekundomis pirmiaus pirmojo karvelio. Antrąjį karve- lį aplenkė iš viso trys bitės. To- kiū būdu bičių savininkas išlošė laizybas.

Genys, laipiodamas po me- džius, baladoja į žievę, tuom iš- baido iš labai gilių skylačių dug- no vabalėlius, paskui į skylautes įkša savo ploną ilgą liežuvį, pa- gauna išgązdintąjį vabalą, iške- lia jį į lauką ir jau čia turi sau pietus.

Jurių vėžiai labai įdomiai val- go. Jie, kaip ir vorai, tam tikrais raginiais žandais apkramto savo maistą ir prarija. Pilvė gi turi visą eilę dantų, kuriais ir už- baigia maisto kramtymą.

Dar įdomesnis yra taip vadi- namojo karališkojo (į pasagą pa- našaus) vėžio valgymo būdas. Šisai vėžys sukranto maistą sa- vo užpakalinėmis kojomis. Tik- tai gerai sumalęs valgi užpakali- nį slauų pagelba, ima jį ir prarija.

Jurių ežys turi penkis žandi- nius kaulus, kurių kiekvienas tu- ri po vieną dantį. Žandiniai kau- lai apstatyti aplink to gyvulio burną ir juda taip, kad kiekvien- tarp jų pakliuvusį daiktą su- mala ir varo į burną. To ežio valgymo organas galima prily- ginti prie kokios nors mašinos, kuri, savo krumpliais sugavusi ką nors, sugrūda ir paskui deda į tam tikrą paskirtą vietą.

Gyvųjų, turinčių savotiškų valgymo organus, galima būtų priskirti, kaip sakoma, devy- nios galybės. Bet ir šių šiam kar- tui užteks. Įdomiausias šių ži- nių, gali kreiptis prie geresnių jų knygų, aprašančių įvairius gy- vūnus.

jo su šiuom rašymo) pagelba.

Kiekvienas žodis visuomet turi tam tikrą reikšmę, mintį. Tokia arba kitokia žodžių tvarka, saki- nių, mės išreiškiamas painesnis, sudėtingesnis mintis, kurių vienu žodžiu išreikšti negalima. Kaip žinoma, daugiau išsilavinęs žmo- gus visuomet žino daugiau žo- džių ir visokeriopiau gali sudėti sakinius, vadina, išreikšti sa- vo mintis, negu mažą apšvieti- mą turįs "prasčiokelis."

Tam tikrai darytais tyrinėjimais, sta- tistikomis šita tiesa kuopnikiau- pas patvirtinta. Vienos tokios sta- tistikos pagelba ištirta, buk pa- prastas darbininkas vartoja vos apie tukstantį žodžių, taip vadi- namasai vidutinis inteligentas apie 6,000 žodžių; Schiller, vie- nas vokiečių garsiausiųjų rašy- tojų, vartoja, regis, apie 16,000 žodžių. Taigi apšvietęs, išsila- vines ir apsiskaitęs žmogus, tu- rėdamas didesnį žodžių turtą, visuomet lengviau gali išreikšti tai, ką jo protas ar siela paga- mino.

Apšvietus, turė- damas didelį žodžių skaitlį, tų žodžių pagelba lengvai gali iš- reikšti tai, kas jam "ant širdies guli." Paprastas žmogelis, nega- lėdamas dažnai tinkamais žodžiais išreikšti savo mintis ar įspūdžio, turi pavartoti kokią nors "stiprų" žodį, kurį mės vadiname keik- smu. Taigi, keiksmas yra bu- das išreiškimo minčių ir jausnų, kurių žmogus negali tam tinka- mais žodžiais išreikšti. Intelligen- tai, kaip matėme, keikti paprastai nėra reikalo, kadangi jisiai kitaip gali išreikšti savo mintis ir jaus- nus, turi kitoki, tinkamesnį, ke- lią pagamintoms jėgoms iš- eikvoti.

391. Kokiū būdu valgo kai-ku-rie gyvūnai, neturintieji dantų?

Yra ištisa eilė gyvūnų, kurie, ne- turėdami paprastai sutaisyto dan- tų, maistui suvalgyti vartoja daug gan įdomių būdų. Peržiū- rėkime keletą įdomesnių atsitiki- mų.

Gerei mums visiems pažįsta- masai voras dantų visai neturi. Vieton dantų, jisiai vartoja savo gan aštrius raginius žandus, ku- riais gnaibioja savo maistą ir to- kiū būdu jįjį sukranta.

Nemažiau mums visiems žino- ma peteliškė turi tam tikrą tru- bėlę, per kurią siurbia į save gė- lių medų. Daug-maž taip pat daro ir bitės su musėmis, kurios tačiau, vieton trubelės, vartoja ilgą liežuvėlį.

Genys, laipiodamas po me- džius, baladoja į žievę, tuom iš- baido iš labai gilių skylačių dug- no vabalėlius, paskui į skylautes įkša savo ploną ilgą liežuvį, pa- gauna išgązdintąjį vabalą, iške- lia jį į lauką ir jau čia turi sau pietus.

Jurių vėžiai labai įdomiai val- go. Jie, kaip ir vorai, tam tikrais raginiais žandais apkramto savo maistą ir prarija. Pilvė gi turi visą eilę dantų, kuriais ir už- baigia maisto kramtymą.

Dar įdomesnis yra taip vadi- namojo karališkojo (į pasagą pa- našaus) vėžio valgymo būdas. Šisai vėžys sukranto maistą sa- vo užpakalinėmis kojomis. Tik- tai gerai sumalęs valgi užpakali- nį slauų pagelba, ima jįjį ir prarija.

Jurių ežys turi penkis žandi- nius kaulus, kurių kiekvienas tu- ri po vieną dantį. Žandiniai kau- lai apstatyti aplink to gyvulio burną ir juda taip, kad kiekvien- tarp jų pakliuvusį daiktą su- mala ir varo į burną. To ežio valgymo organas galima prily- ginti prie kokios nors mašinos, kuri, savo krumpliais sugavusi ką nors, sugrūda ir paskui deda į tam tikrą paskirtą vietą.

Gyvųjų, turinčių savotiškų valgymo organus, galima būtų priskirti, kaip sakoma, devy- nios galybės. Bet ir šių šiam kar- tui užteks. Įdomiausias šių ži- nių, gali kreiptis prie geresnių jų knygų, aprašančių įvairius gy- vūnus.

Atitaisymas. Pašnekėlyje N384 klaidingai tapo atspausdinta:

"Prie 4" pagal Celsių vanduo virsta į ledą, ir skėtimosi proce- sas tuomet yra ypatingai smar- kus." Turėtų būti: "Prie 0" pa- gal Celsių vanduo virsta į ledą, ir skėtimosi procesas tuomet yra ypatingai smarkus."

KLAUSIMAI.

392. Kada ir kur atsitiko na- vatniausi lietys?

393. Kaip Azijoje gydoma žmonės?

394. Kokio ilgumo yra mylia įvairiose šalyse?

395. Iš kur paeina išsireiški- mas: "gauti saktį?"

(Atsakymai bus kitam numerij.)

LAISKAI Į REDAKCIJĄ.

I.

Gerb. "Lietuvos" Redakcija!

Labai geistina būtų sužino- ti apie tai:

1. Kaip galima išdirbti avių kailius taip, kad galima būtų iš jų siuti kailinius, kad jie lietaus nebijotų ir kad vilnos neslinktų.

2. Kaip geriaus kailius apsau- goti, kad sudėti iš vasaros jie ne- sugestų.

3. Kaip lengviausia išnaikinti aržuolinius kelmus, kad jie atža- ly neleistų ir suputų.

4. Kaip supadinti pušinius kel- mus.

5. Kada geriaus sodinti eglai- tes: žiemon, ar pavasarį?

"Michigano Ukinkas."

Kas iš skaitytojų turi praktiškus patarimus ir nurodymus šiuose klausimuose, gali apie tai praneš- ti per laikraštį, nes šie dalykai gali būti ne vienam žingeidus.

Redakcija.

II.

Davę vietos vienai pusel, duoda- me ir priešingai. Tačiau prašy- tum, kad abi pusl maloniai teiktų neįtraukti bereikalingai laikraščio į savo vietinius gūnus, iš kurių vargiai kam nors naudos gali būti.

Redakcija.

Mės, žemiau pasirašusieji, nuo keliolikos metų gyventojai Cam- bridge, Mass., ir nuo pradžios uždėjimo lietuvių parapijos P. N. Prasišėjimo parapijonai ir pa- rapijonės, labai meldžiame Ger- biamąją Redakciją patalpinti sa- vo laikraštyje mūsų šį protestą prieš begėdyskai-melagingas zi- nias, patalintas laikraščiuose: "Ateitis" (Nr ant puslapio 3) ir "Vienybė Lietuvinkų" (Nr 2 ant puslapio 5 ir 8), o taip pat ir kituose socialistų laikraščiuose apie mūsų gerb. kleboną kun. J. Krasnicką ir E. Cambridge lie- tuvius abelnai. Jeigu keliems girtuokliams (?) gyvenantiems pas bažnyčią ir toliau nuo jos nepatinka kunigas, tai da tas ne- reiškia, kad visi žmonės būtų prieš jį. Mės labai esam dėkin- gi klebonui už pastatymą mums gražios bažnyčios, mokyklos, sve- tainės ir už jo nuolatinių sunkų darbą ant katalikiškai-tautiškos dirvos mūsų mieste ir apygardo- je. Jeigu vienoje dalyje Cam- bridge'aus miesto, vadinamojo E. Cambridge'aus miesto ir darbuoja- savo tikybos mokslo ir darbuoja- ant katalikiškai-tautiškos dir- vos, nepersimdami socialistų priešikiybiniu ragau, tai jiems už tai ne gėda, bet garbė.

Pasirašome:
Aleks. Tačionis, Vincentas Ba- ranauskas, Mikolas Burbulis, Juozapas Mockevičius, Emilija Baniūtė, Vincentas Anuškevi- čius, Bronislava Žekevičiūtė, Bronislava Zdanavičiūtė, Juozapas Giedraitis, Aniela Šliužiūtė, Ma- rijona Yenkančiūtė, Stefanija Garbaliuskiūtė, Adela Gudaus- kiūtė, Juozapas Sandaravičius, Jonas Sandaravičius, Stanislo- vas Vaivoda, Ona Gidrečiūtė, Ju- lijona Burbulintė, Kotryna Gie- draičiūtė, Stefanija Sauliukė, Motiejus Glebus, Marijona Ar- našaitė, Stanislovas Yutkus, Ven- kūtė Bubaliuskiūtė, Kazimieras Zutkus, P. Bakaveckis, Aniela Karpavičiūtė, Ona Tamulyniūtė, Julius Remeika, Kazimiera Ba- kavičiūtė, Alena Karanavičiūtė, Vincentas Sandaravičius, Kazi- mieras Tamulynas, Antanas Stu- bė, Antanina Yate, Adomas Owerka, Benediktas Mineskius, Petr. Saulitis, Juozapas Degutis.

NAMŲ DRAUGAS.

Dantų skausmas gali būti su- laikytas, pamirkinus mažą vatos gabalėlį į amoniją ir įkišus tą- vą į skaudančio danties skylę. Kitas būdas: sumaišyti lygiomis dalimis paprastos druskos su alunu (alum) ir sutrinti tai į mil-

telius. Paėmę tiek vatos, kiek tik į skaudantį dantį gali lysti, sudrėgninti ją ir, apvolioję drus- kos-alumo mištelio, įkiškite dan- ties skylę. Šitie mišteliai yra taipgi geri dantų valymui.

Mergaičių plaukai nepri- valo būti kerpani nuo penktų metų. Užtenka sykį į mėnesį pakirpti galus: plaukai mat galuose sako- jasi (skyla pusiau) ir tas sulaiko jų augimą; plaukų kirpimas tai prašina.

Prašalinimui smalos nuo rankų gerai yra įtrinti tas vietas išlau- kine dalim šviežios orandijos (pomarančios) arba lemono (citri- nos) lupyna ir po to nutrinti jas. Smala išsileis ir ją lengvai ga- lima bus nutrinti.

Užsidegus drapanoms ant ypa- tos ir neturint nieko kito po rau- kų, nusivilk "kotą," užmesk jį ant degančios ypatos, ir kuogreičiau- siai parvertęs ją ant žemės, pradėk jąja volioti. Parvertus ypatą ant žemės, tuomi prašali- nama didžiausias pavojus, nes liep- sos neina viršun į veidą ir kvė- pavimas karštu oru, kuris pa- prastai buvo blogiausių dalykų, taipgi tuomi prašalinama. Užsi- degus drapanoms, niekados nereik bėgti, arba dūrių atidarinėti, nes nuo to liepsnos dar labiau pasi- didina. Geriausia ir pačiam virsti ant žemės ir pradėti greitai vo- lioti (rituluoti).

Nuo dieglius viduriuose gerai yra, paėmus rankšluostį, pamir- kinti jį į karštą vandenį, greitai išsukti ir pridėti prie pilvo. Tas kaip ranka nuims dieglį.

Visados, ypač žiemos metu, pravedinkit kambarius kasdien gerai. Pusę ligų išvysit tuomi iš savo namų.

Nuvalymui langų vartojama šilts vanduo su boraksu, muilo nereikia. Nuplovus ištrinti stik- lus sausai ir nušveisti sugla- mytu laikraščiu.

Ammonija yra naudingas na- muose dalykas, bet su ją atsar- giai reik apsieiti: nelaikyti arti ugnies, nes lengvai užsiliensno- ja; nelaikyti atkisto butelio, nes ammonijos garai yra pavojingi kvėpavimui.

Kad pečius blizgėtų geriaus ir ilgiaus, pramaišykite prie "stov- polis" šaukščiuką sutrinto aluno.

Kad skalbiniai būtų baltesni, gerai yra į paskutinį vandenį, perplaujant skalbinius, pramaišy- ti šaukščiuką borakso. Tas labai gelbės. Boraksas privalo but ištrintas truputį karšto van- dens pirma maišymo su paskuti- niu vandeniu.

Man rodosi, menkas bus tėvy- nainis iš to moksleivio, kuris nuo pat mokslo pradžios jau išmok- sta iš visuomenės pašelpos lauk- ti. Priėmimas bent kokių pašel- pų doriskai nužemina emciją. Sa- vistovumas užvis labiausiai yra brangintinas.

Man rodosi, sveikiausias jauni- mui patarimas,—tai pirmučiau- siai (kol dar angliskos kalbos nemoka) vakarais eiti į amatų mokyklą ir besimokinant sau pasiskirti amato, vienkart mokini- tis ir angliskos kalbos—apie to amato reikalus. Pabaigęs amato mokymąsi, daugiau uždirbs ir trumpesnes turės darbo valan- das; netaip labai pavargs—galės vėl vakarais mokintis kitą ama- tų, arba, berenkant pinigų, pri- siųgti vakarinę mokyklą prie įstojimo į kokią augstesnę mokyklą. Augstesnį mokslą be- simokinant, reikia vengti tų visų pigių darbų, kurie sueikvoja brangų universiteto metų laiką.

Geriaus visai atsitraukti iš uni- versiteto ir eiti prie gerai ap- mokamo amatninkiško darbo, me- tus padirbti—ir vėl grįžti univer- sitetą pabaigti pradėtąjį mokslo šaką... Šitą patarimą sekdam, mūsų moksleiviai įgytų jiems priderančią paguodą. Pilnai universiteto laiką sunaudojus mokslui, ir mūsų moksleiviai tikrai būtų nei kiek nepatėsnė už svetimtųjų moksleivių.

Ką darot, ne darot,—meldži- neauklėkite mūsų moksleivius ir jaunomenę samvilybės, nes taip darydami, niekad nesusi- lausime tos doros, apie kurią p. S. J. Darguzis kalbėjo.

Antanas Kazis Rutkauskas.

Lietuvių Evang.-Liuteronų ži- nių. Mus prašo pranešti, kad pamaldos jiems atsisbus sekun- dariose vietose ir dienose:

Vasario (Feb.) 1 ir 8 d. atsisbus pamaldos Chicagoje to val. ry- te; vasario 8 d., 2:15 min. po- pietų atsisbus Waukegan, Ill.; vasario 13 d.—Chicagoje 12 val.; vasario 22 d.—Rockforde, Ill. 12:30 popiet.

Chicagoje protestoniškos baž- nyčios (tarp jų ir nekurių evan- gel.-liuteronų) rengia vasario 1 d. taip vadinamą "Eik Bažnyčion

ti, negalėdamas priderančiai žo- džių ištarti. Priderėtų bent tuos žodžius, kuriuos dainuojama, iš- mokyti priderančiai ištarti. Pa- prasčiausių žodžių suambrini- mas neleidžia technikos gražu- nu gėrėti.

Ne vien Amerikos Lietuvių Moksleivių Susivienijimas, bet ir tarp Litų Chicago jaunų lietuvių yra išsienėjęs tautiškas nejauslu- mas. Pavyzdžiui galima paimti iš lietuvių susidedantis kvartetas, kuris, dievai žino kam, pasiadi- nęs "Regal Klubo kvartetu." Nei iš šio, nei iš to, demokra- tiškų pažiūrų vainikai puošiasi aristokratiškos prasmės žodžiais ir dar visai nelietuviškai! Ta- čiaus tų mūsų jaunikių ir mer- gelių, kurie graibstosi visokių svetimų plunksnų, negalima įtar- ti, buk jie turėtų blogus, išgamin- gus palinkimus. Anaipol ne! Neturėdami sekinių pavyzdžių, jie kaip išmano, taip ir daro.

Kaip visuomet, taip ir šį kar- tą, klausytojams geriausiai pa- tiko lietuviškos dainelės. Šį va- karą labiausiai sėvęsi pritarukė klausytojus p. F. A. Jakutis ir p-lė Ona Klimavičiūtė. Visi kiti programą vykdintojai laimėjo duosius delnų plovimus.

Sulyg moksleivių priimto motto: "Pats švieškis ir kitus apšvieksi," neblogo buvo (bent man ji patiko) p. S. J. Darguzio kalba, arba bandymas kitus ap- šviesti. Jo geri norai, rodosi, švieste švieste. Nenuoseklumas apsiėmė agitacijai: tie, ką tu- ri susitaupę pinigų, anot kalbė- tojo, neprivalo juos bankuose lai- kyti, bet turėtų moksleiviams iš- leisti. Kitas nenuoseklumas—tai velėjimas padaryti lygsvarą tarp mokslo ir girtuokliavimo: esą reikia vieną valandą alų gerti, o kitą valandą mokinietis, laikra- čius skaityti. Trečias nenuosek- lumas—tai agitavimas prieš visus tuos, kurie pataria jaunikiams pirma amato išmokyti, o paskui savo uždirbtas pinigais už- simokėti už mokslą. Kalbetojas kalbino visus be pinigų kibi- ri prie aukštųjų mokslų ir tikėtie- si, kad, taip darydami, patrauks sėvęsi visuomenės, o labiausiai piniguočių, pasigailejimą.

Man rodosi, menkas bus tėvy- nainis iš to moksleivio, kuris nuo pat mokslo pradžios jau išmok- sta iš visuomenės pašelpos lauk- ti. Priėmimas bent kokių pašel- pų doriskai nužemina emciją. Sa- vistovumas užvis labiausiai yra brangintinas.

Man rodosi, sveikiausias jauni- mui patarimas,—tai pirmučiau- siai (kol dar angliskos kalbos nemoka) vakarais eiti į amatų mokyklą ir besimokinant sau pasiskirti amato, vienkart mokini- tis ir angliskos kalbos—apie to amato reikalus. Pabaigęs amato mokymąsi, daugiau uždirbs ir trumpesnes turės darbo valan- das; netaip labai pavargs—galės vėl vakarais mokintis kitą ama- tų, arba, berenkant pinigų, pri- siųgti vakarinę mokyklą prie įstojimo į kokią augstesnę mokyklą. Augstesnį mokslą be- simokinant, reikia vengti tų visų pigių darbų, kurie sueikvoja brangų universiteto metų laiką.

Geriaus visai atsitraukti iš uni- versiteto ir eiti prie gerai ap- mokamo amatninkiško darbo, me- tus padirbti—ir vėl grįžti univer- sitetą pabaigti pradėtąjį mokslo šaką... Šitą patarimą sekdam, mūsų moksleiviai įgytų jiems priderančią paguodą. Pilnai universiteto laiką sunaudojus mokslui, ir mūsų moksleiviai tikrai būtų nei kiek nepatėsnė už svetimtųjų moksleivių.

Ką darot, ne darot,—meldži- neauklėkite mūsų moksleivius ir jaunomenę samvilybės, nes taip darydami, niekad nesusi- lausime tos doros, apie kurią p. S. J. Darguzis kalbėjo.

Antanas Kazis Rutkauskas.

Lietuvių Evang.-Liuteronų ži- nių. Mus prašo pranešti, kad pamaldos jiems atsisbus sekun- dariose vietose ir dienose:

Vasario (Feb.) 1 ir 8 d. atsisbus pamaldos Chicagoje to val. ry- te; vasario 8 d., 2:15 min. po- pietų atsisbus Waukegan, Ill.; vasario 13 d.—Chicagoje 12 val.; vasario 22 d.—Rockforde, Ill. 12:30 popiet.

Chicagoje protestoniškos baž- nyčios (tarp jų ir nekurių evan- gel.-liuteronų) rengia vasario 1 d. taip vadinamą "Eik Bažnyčion

Pašnekėlių Kampelis.

388. Kuomet ir kur įtaisyta pir- masai geležinkelis po žemę? Ge- ležinkeliai po žemę šįdien yra paprastu apsiereikimu dideliuose civilizuoeto pasaulio miestuose. Šiadien tie geležinkeliai aptarnau- nąja šimtus tuksantų žmonių, ir be jų dideliai miestai jau net sunku apsieiti. Išsiplatino jie į sulyginamai trumpą laiką. Pirmasai geležinkelis po žemę tapo įtaisytas Londone, Anglijos sostinėje. To geležinkelio įtai- symo priežastim buvo visa au- ganti pirklyba, susitelkusi Lon- dono didmiestyje, ačiū kam žmo- nių gyvenamosios vietos vis to- linosi nuo didmiesčio prie mie- sto kraštų. Daėjo iki to, kad vi- si ant žemės paviršiaus buvusie- ji geležinkeliai negalėjo aptar- nauti didelės kasdieninės minios, dirbusios Londono didmiestyje, o gyvenusios priemiesčiuose. To- dėl 1845 metuose keletas inžinie- rių ir miesto valdytojų įnešė parlamentan sumanyją įtaisyti geležinkelį po žemę. Atsakymu į tai buvo didžiausias pasipiktini- mas, ir sumanymas, kaip sako- ma, nuėjo gurban. Tik tai dešim- čiai suvirsum metų praėjus, pa- kelta tasai klausimas vėl, ir šį kartą po ilgų kiviirų 1850 me- tuose galop gauta leidimas taisy- ti požeminį geležinkelį. Tačiau daugelis dar ir tuomet bijojosi visokių nelaimių. Žmonės tvirti- no, kad namai, stovintieji virs to geležinkelio, turėsia sugriuti, nes, ačiū pasidarinsiajai tunelyje tu- stumai, žemė negalėsianti išlaik- ti sunkumos; kad galop pačių traukinių trenksmas, pridėjus paviršiaus geležinkelius, taip su- judins žemę, kad šioji tunelį užgrausianti ir t.t. Išpradžių

rodėsi, kad šie blogi pranašavi- mai tartum pildosi. Taisant pir- mutinį 14 mylių ilgą požeminį geležinkelį, išpradžių ištikrųjų įgriuvo keletas namų, vanduo už- liejo darbus. Netikėjusieji džiau- gėsi teisingai išpranašavę. Ta- čiaus šios kliūtys buvo veikia- prašalintos, ir kovo mėnesyje 1863 m. galima buvo paleisti pirmasai traukiny po žemę. Ne- užligo tasai geležinkelis atidary- ta viešam vartojimui. Tuojau pirmoje dienoje, viešai geležinke- lio atidarius, juom pasinaudojo apie 30,000 žmonių. Tai žmonės įdrasino, ir tuom geležinkeliu pradėta taip smarkiai naudotis, kad tame pačiamete mete parla- mentan įnešta keletas sumany- mų įtaisyti naujų geležinkelių po žemę. Pirmojo geležinkelio trau- kiniai ilgą laiką buvo garu va- romi. Tik tai sulyginamai nesė- lai, apie dešimt metų atgal, su- laukė jie elektrikos įtaisyimo. Iš Londono požeminiai geležinkeliai išsiplatino ir po kitus didžiuosius Europos miestus. Tačiau čia jie, ačiū išsiplatinusiam elek- trikos vartojimui, pradėta varty- ne garu, bet išsiek elektrika.

389. Kur atsibuvo navatniau- sios lenktynės? Lenktynės ar- kliais, dviračiais, automobiliais, luotais, laivais, aeroplanais, pės- čionimis ir t. t. šįdien yra papra- stu apsiereikimu ir nieko neste- bina. Kai-kada surengiama kar- velių ir kitų paukščių bei gyvu- lių lenktynės, kurios irgi nuste- binti nieko negali. Bet apie lenk- tynes karvelių su bitėmis vargu kam teko girdėti. Tokios iš- tikrųjų navatnos lenktynės atsi- buvo prieš kiek laiko Westfalio-

Nedėdienį" (Go-to-Church Sunday). Mes, lietuviai evangeliniai, to šiuo metu nedėdienį, nes žinome, kad kiekvienas nedėdienis yra krikščionims "Go-to-Church" nedėdienis. Tačiau jeigu mūsų lietuviai evangelikai, ypač toliau gyvenanti, skaitlingiausi atsilankytų tą dieną (1 vasario) į pamaldas, tai padarys gerai.

J. J. D. R.

Saugokitės, mergaitės! Saugokitės, mergaitės, nepažįstamų vyrų, kurie smailiais liežuviu jums nori galvėse užsikurti! Tokį patarimą nori suteikti mūsų leidybės sekantis laiškas, prisiųstas į mūsų redakciją.

"Jau apie pusę metų, kaip yra atvažiuoję į Chicago tulas jaunas vyras iš Philadelphia, kuris jį buvo gimes ir augęs. Ten jis buvo apsidėjęs (sakoma, su italijone) ir po kelių mėnesių pabėgo nuo pačios, palikdamas ją su kūdikiu. Dabar aš jį matau Chicago, ir baliuose jis suka apie mergaites. Gyvena jis ant South Side. Atsargiau mergaitės su nepažįstamais vyrais!"

P. Kazinskas.

Nuplikimo rugštim merginos veidą. Deginanti karbolinė, ar sulfūrinė rugštis suardė visą gyvenimą gražios jaunos merginos Leonoros Vencloviukės, gyvenusios prie 4501 So. Wood st., ant Town of Lake. Gyvuliškas kerštas besipiršusio ir atmeto vaikino tai padarė.

Leonora Vencloviukė gyveno pas Antaną Čapą augščiau minėtu adresu. Ten pat atėjo ant burdo Alex. Paliuskas, kuris greit pradėjo prie merginos kabintis. Aleksandra vienok nepatikto Leonorai, o jo šokinėjimams apie Leonorą nebuvo galo. Tad ji ir pasakė šeimynininkui, kad turėsianti "nuo burdo" išeiti, jeigu Aleksandra nepasitaisys prie jos "lindės". Šeimyninkas Aleksandra išmetė "iš burdo", o tas pasiryžo už tai atkeršinti merginai neįmogišku būdu.

Mergina, lyg nujausdama, dabojosi kiek galėdama, bet perėtos seredos vakare pakliuvo į žvėrio-jaunikio rankas. Skubiai mergina bėgo iš darbo namo, nei nežinodama-nejausdama, kad Paliuskas jos laukia, pasislėpęs tamsumoj prie jos namų su buteliu deginančios rugšties rankose. Lipant merginai trepas ant antrų lubų, jis liejo rugštim ant merginos veido, nuplikindamas jai veidą ir akis. Po to dar priėjęs stikline perkrito jai kaklą. Rugštis nedėd plaukus, vieną akį, baisiai sūžėdė veidą ir sudegino drabužius. Mergina suspiegė iš skaudulio, užsiimdama veidą rankomis. Kaimynai, išbėgę iš namų, pamatę bėgantį vaikį ir sėdintį merginą, kritusį skersai slenstį.

Daktarai, pamatę žaizdas, išėstas ant merginos veido, lupę ir akių, abejojo, ar galima bus jai užgydyti. Mergina tik, sunkiai verkdamas, dejavo: "Gerai, jei mane nelaimingą būtų visai užmušęs!"

Priėję detektyvai po kelių valandų suėmė nedorėlį ir pasodino New City stotin, kur jis jočiu būdu nenorėjo nieko kalbėti ir tvirtino, kad jis merginos visai nepažįstas.

Gyvulus-užpuolikas privaltų už tai būti sunkiai nubaustas, nes, išliko, toks žvėriškas darbas yra vertas nuožmios bausmės.

Reporteris.

Sv. Petronėlės Dr-jos vakaras. Nedėlio, sausio 25 d. atsibuvo minėtos draugijos vakaras. Sužaidė dviejų komedijų "Gudri Našlė"; atlikta gerai. Iš loščių ypatingai atsizymėjo Radomskutė Karusė, tarnaitės, ir veliaus Magdės, senos burtininkės, rofės. Šios jaunos artistės-mėgėjos lošimas, kaip buvo girdėti nuo nekurio atsilankiusių svečių, jiems labai patiko. Publikos užsilaikymas šiame vakare nebuvo pagirtinas. Kartais dėl jos neramumo negalima buvo girdėti loščių kalbėjimo. Labai reikiama pastebėti tokiai užsilaikymas.

J. P.

Vakaras ant West Side. Praei-tą nedėliavot Meldžio svetainę atsibuvo septyni draugijai surengtas vakaras West Side's

lejojo lietuvių knygyno nandai. Įvairūs vakaro programos sudėjęs ir prakalbos, deklamacijos, koncertinės dalies, teatrališko perstatymo ir, žinoma, iš Stepuko vodevilius.

Apie knygyno naudingumą nuosekliai kalbėjo Dr. A. Greičius. Dviejų komedijų "Vyro Ieškojimas" geriausiai atsizymėjo geru lošimu p-nia Kapaite-Valonienė, kuri jau nuo senai vestidiečiams yra pažįstama, kaip viena iš geriausių aktorė. Kiti lošėjai atliko daug silpniau. Deklamacijos buvo vidutinėsiškai atliktos. Koncertinė dalis, kurią atlikta ant gitarų, balalaidžių ir mandolinų, galejo būti geriau atlikta.

Jeigu vienok buvo koki trūkumai, tai juos pataisė ant pabai-gos mūsų Stepukas su savo vodevilium; kitas turėjo rankomis ir pilvą dabioti, kad nuo juokų kartais bestija neplyštų.

Publikos buvo pilnutėlė svetainė, taigi ir geras pelnas knygynui liks.

J. A. K.

Susirinkimas. Mus prašo pranešti, kad pirmas susirinkimas naujai išrinktos Chicago Liet. Draugijų Sąjungos Valdybos ir direktorių atsisbus pėtnyčioje (30 d. š. m.), 8 val. v., "Aušros" svet., 3149 So. Halsted st. Kvietiami dalyvauti naujos ir senos valdybos nariai.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. K. Jarumb. C. Vit—ar rašė, kad viskas buvo labai gerai, o jūs rašote, kad viskas buvo labai blogai. Taigi ir žinok dabar, kurio iš jūsų yra viršus. Mes buvome gavę ir kitą raštelį apie tai patį vakarą, kuriame rašė, nebuvo taip labai nupelkta, kaip jūs rašote. Ar nebuvo geriau, jeigu jūdų, suėję kada, patį tarp savęs išsiginčiję, laikraščiai tada ilkes daugiasimono visos naudingumams už gindus dalykams. Kodėl Tamista iškart neparasėt, bet laukėt, kol kas kitas sulys savo išmanymo parasyt?

p. Eskul—as. Ačiū, bet jau buvome gavę apie tai patį nuo kitos ypotos.

pp. Liudnas, K. Kudl—as Val. Lenkauskas, Virbalis, Narys Dr-ės ir kiti. Peržiūrėsim, ir, ką galėsim, suausd-sim.

Ch. Draugijų Sąjungos Spaudos Kom-ai. Vietines žinias dedame tik iš bėgančios "laikraščio" savaitės; todėl busime dėkingi, jeigu teiksite mums prisiųsti nesuvelinus žinias. Butume pasakę ačiū už prisiųstą, jeigu pranešimo į pėreitą numerį; dabar jau pėrveliu minėti išnauro apie tai, kas buvo, nors ir kiek triuipiniai, minėta pėreitam numerį.

p. Priėšas Alkoholio. Atsilankimas buvo sausio 1 d., o jūs apie tai atsiminėt tik sausio 24 d. Redakcija labai dėkinga yra už greitą suteikimą žinių; pasenusiomis jau niekas nežinodama. Butum patalpinę, jeigu neidėto nebutų taip labai "atšaus". Kita kartą teiktis tuojau pranešti, ligai nelaukdam.

p. Jonui K. Mes pranešėm, kas buvo garsta, o kodėl "Keleivis" ir "Kova" nežinuriu ir savo pasidėjimui, tapina ir toliau humbugiškus daktarų apgarsinimus, mes to nežinome, geriaus pasilauskit apie tai jį pačią.

p. J. E-tis. Chicago, Ill. Pirmiausia, Tilmos nepaduoat savo pilnos pradžios, ir jau tik todėl jūs rašote, kad negali tilpti. Antra vėl, jūs norite, kad mes pagarsintume jus "žemės bėgą", kuriame jūs manote užsimat suvedimu kruvon vaikinių ir merginų, kurios nori apsivesti. Laikraštis ne tik kad pritari negali, bet jis privalo prieš tokius blurus savo skaltytuos persegėti. Musų jauni-mas nėra gyvuliai, kad juos lyg ant turgo per kontoras ir blurus vieną prie kito vedžiotum. Joks save godojantis valkinas net mergina tokiu bluru nesinaudos, nel gi per laikraštis nesigarsins, kad nori vesti. Teisybė, pas kitas tautas yra toki blurai, bet ant jų žūrima labai "prastai". Mes patartum Tamistai su-naudoti savo gabumus garbingesniam darbu, negu "ženatvės bluras". Geram žmogui sarmata tokiais "bizniais" užsimti.

p. X. V. Z. Jusų raštelį apie atel-vius įdesim į sekantį numerį.

p. Juoz. Buk—is, Chicago, Ill. Rinkins neblogas, tik reikėtų jį visą iš naujo be klaidų perrašyti, kad jis būtų spaudai. Reik pažymėti, iš kur kiekviena daina imta.

p. Fred—Bee. Mintis nebloga, bet vaizdelis silpnokas.

p. Daugeis. Chicago Heights, Ill. Korespondencijos be rašytojo adreso ir tikros pradžios eina gurban. Reik visados paduoti redakcijos žinias savo tikrą pradžią ir adresą. Gaila mums buvo nusiųsti jusų raštelį, nes rašote neblogai.

p. J. Svir. Ačiū. Meldžiame ne-uzmiršti ir toliaus.

p. Tautietis. Dalis žinių telpa ki-toje, anksčiau prisiųstoje korespon-dencijoje. Jusų rašinyje palikome tikslai tuos dalykus, kurių nebuvo ankstesnėje korespondencijoje. Už žinutes ačiū. Meldžiame neužmiršti ir toliaus.

PRITVIRTINO.

— Jonai, ar vienas žmogus ne-toksai pat geras, kaip ir kitas?

— Žinoma! Kai-kada net ir daug geresnis.

PALAUKS.

Policmonas Klausia girtu žmo-gaus, kuris šei prie kampo gat-vės, apsikabinęs stulpą—Klausyk, kodėl neini namon?

— Kvailei, atšovė girtasai—ar nematai, kaip visi namai plaukia?

As palauksiu, kol mano namas atplauks, ir ineisiu.

Apgarsinimai.

GERAS PATARIMAS.

Be abejonės, jūs galite duoti gerą patarimą žmogui, kuris yra susilpnėjęs, kuris neturi apetito, kuris gerai nemiega ir kuris iš-ryto atsikelia visai pailsęs. Jūs galite jam patarti, kad jis priva-lėtų daryti, kad išvengus tokių kėblumų. Klausimas yra tame, ar jūs galite patarti patį sau ir gyventi sulys savo paties nuo-spreudžio. Mes abejojame. Kad padėjus jums, mes norime pa-tarti jums Trinerio Amerikoni-ką Kartaus Vyno Elixirą, kuris tokiuose atsitikimose visuomet turi pagėdaujamą veikmę. Jisai išvalo iš vidurių visus maisto likučius, kurie tenai rugsta ir suteikia bjaurią gelsvą išvaizdą veidui, pertraukia miegą ir atima mums mūsų apetitą. Skilvio, ke-penų ir vidurių ligose tai yra atsakantis vaistas. Aptiekose, Jos. Triner, Manufacturer, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Reumatizmo ir neuralgijos skaudėjimai paprastai greitai pa-siduoda Trinerio Linimentui.

J. A. K.

— burdo pas lietuvius, gyvenančius Seattle, Wash. Darbo turio mieste, o nenoriu gventi tarp svetimačių. Malonėkite atsišaukti šiuo antrašu, už ką busiu labai dėkingas jums.

Antanas Zigulis, 670½ Weller st., Seattle, Wash.

Pajieskau Uršulės Kubiliūnos (po vyrų Griskienė), paeina iš Vilkių kaimo, cedaus parap. Kauno gub. Turiu labai svarbų reikalą. Jos pačios, ar kas ją žino, meldžiū atsišaukti adresu:

Teklė Stankevičiūtė, 5008 Berring av., East Chicago, Ind.

Pajieskau savo dėdės Jurgio Vajovacko, iš Dūdijos kaimo, Kanevos vol., Lydos pav., Vilniaus gub. 20 metų kaip Amerikoje. Jo paties ar kas jį žino, meldžiū atsišaukti adresu:

Mike Linkewic, P. O. Box 112, North Easton, Mass.

Pajieskau savo draugo Arnasto Varakulio, iš Žigonų kaimo, Vabal-ninkų parap., Panevėžio pav., Kauno gub. Apie 8 metai Amerikoje. Turiu svarbų reikalą. Meldžiū atsišaukti adresu:

Mike Sawicky, 412 N. 5th st. E., Cedar Rapids, Ia.

Pajieskau: — darbo kur anglų kasyklose. Jeigu kas žinotų, malonėkite pranešti sekančiu antrašu:

F. Doveika, Box 302, Riverton, Ill.

Pajieskau savo tikro brolio Povilo Vaitonio, Kauno gub., Vilkmergės pav., Subačiaus vol., kaimo Pakarklių. Treji metai Amerikoje. Gėgėjo mėn-asyje 1913 m. išvažiuo iš Waterbury, Conn. bui į Chicago, bet jokios ži-nios nedavė, ir dabar nežinau, kur jis yra. Jis pats, ar kas kitas, malonė-kito duoti žinį adresu:

Petras Vaitonis, 785 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieskau savo pusbrolio Francis-kaus Mikolūno, iš miesto Radvili-kių, Šiaulių apskr., Kauno gub. Jis yra Amerikoje jau ketvrti metai; girdėjau, kad apsišvedęs. Gyveno Pittsburg, Pa., prie 1316 Rebeck st. Jis pats, ar kas kitas, malonėkite duoti žinį šiuo antrašu:

Konstantinas Inkeviče, 2301 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

Pajieskau brolio Kazimiero Berno-to, šilalės parap., Raseinių pav., Kauno rėd. 12 metų Amerikoje. Pasku-tinį laiką gyveno Philadelphiaje. Tu-riu svarbų reikalą. Atsišaukti adresu:

Motiejus Bernotas, 4514 So. Paulina st., Chicago, Ill.

Pajieskau savo pusbrolio Vaclovo Zalausko, Devalniskų kaimo, Trakų pav., Vilniaus gub. Aš pribuvau iš Lietuvos į Chicago 4 mėnesiai atgal ir norėčiau su juom susizioti. Mel-džiū pranešti adresu:

Marcelė Čarnauskaitė, 928 — 32nd pl., Chicago, Ill.

Pajieskau: — du vaikinai buto, kur pas gerus blaivius žmones. Mes dar neseniai Chicagoje, tai neturime daug pažįstamų. Jeigu kas žinotų, ar tu-rytė vietą, malonėkite atsišaukti ku-grečiausiai antrašu:

P. Chapas, 1607 N. Ashland av., Chicago, Ill.

Pajieskau savo brolio Vladislavo Lukausko, Kupščių kaimo, Bitgalos vol., Kauno gub., 7 metai Amerikoje. Jis gyveno Chicagoje. Jis pats ar jo draugai teiks duoti žinį adresu:

Boj. Lukauskas, 2424 Oakley ave., Chicago, Ill.

Pajieskau savo tikro brolio Stanis-lovo Barzdžiaus, Šiaulių pav., Lygu-mo parap., Staciūnų sod.; taipgi pus-brolio Juozo Dauksio, Panevėžio pav., Pakrojaus parap., Osufių sod. Abu-du Kauno gubernijos. Maloniai mel-džiū atsišaukti antrašu:

Barbora Barzdžiukė, 227 N. Watts st., Philadelphia, Pa.

Pajieskau savo brolio Jurgio Sim-kaus, 3 metai Amerikoje. Pirmiau gyveno prie mainų Bush, Ill. Turiu svarbų reikalą. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiū atsišaukti adresu:

Mike Shimkus, 443 Collinsville av., E. St. Louis, Ill.

Pajieskau savo giminačio Juozo Dauksio, paeina iš Rygos. Prieš 6 metus įsai gyveno pas lietuvius po No. 64 S. 2nd st., Brooklyn, N. Y. Kas apie jį žino, kur jisai yra dabar ar nors žino jo adresą, kur jisai gyvena šiuos paskutinius kelis me-tus, malonėkite pranešti man sekan-čiu antrašu:

J. Paradnek, 1022 Orange st., Los Angeles, Cal.

ZIRGVAIKIO PASK. IR BUD. DR-JA. Jau gyvuoja 3 metai ir turi kapitalo suviršį \$12,000.00

Taigi, lietuviai, kurie nori suėdė-ti pinigų mokėdami tik mažą sumą, prisirašykite prie šios draugijos. Dr-ja laiko savo susirinkimus kas se-redos vakarą apie 8 val. vak. L. Azuko svet. 3301 Auburn ave., kertė 83-čios gat. Taipgi šita Dr-ja skolina pinigų ant namų už prieinamą procentą. Nauja 15-ta serija atsidarys sausio (Jan.) 21 d. 1914 m. Kurie norite užsirašyti atsilankykite po viršminėto intrasu:

Wm. Danis, % The Hinsdale Club, Hinsdale, Ill.

Pajieskau: — burdo pas lietuvius, gyvenančius Seattle, Wash. Darbo turio mieste, o nenoriu gventi tarp svetimačių. Malonėkite atsišaukti šiuo antrašu, už ką busiu labai dėkingas jums.

Antanas Zigulis, 670½ Weller st., Seattle, Wash.

Pajieskau Uršulės Kubiliūnos (po vyrų Griskienė), paeina iš Vilkių kaimo, cedaus parap. Kauno gub. Turiu labai svarbų reikalą. Jos pačios, ar kas ją žino, meldžiū atsišaukti adresu:

Teklė Stankevičiūtė, 5008 Berring av., East Chicago, Ind.

Pajieskau savo dėdės Jurgio Vajovacko, iš Dūdijos kaimo, Kanevos vol., Lydos pav., Vilniaus gub. 20 metų kaip Amerikoje. Jo paties ar kas jį žino, meldžiū atsišaukti adresu:

Mike Linkewic, P. O. Box 112, North Easton, Mass.

Pajieskau savo draugo Arnasto Varakulio, iš Žigonų kaimo, Vabal-ninkų parap., Panevėžio pav., Kauno gub. Apie 8 metai Amerikoje. Turiu svarbų reikalą. Meldžiū atsišaukti adresu:

Mike Sawicky, 412 N. 5th st. E., Cedar Rapids, Ia.

Pajieskau: — darbo kur anglų kasyklose. Jeigu kas žinotų, malonėkite pranešti sekančiu antrašu:

F. Doveika, Box 302, Riverton, Ill.

Pajieskau savo tikro brolio Povilo Vaitonio, Kauno gub., Vilkmergės pav., Subačiaus vol., kaimo Pakarklių. Treji metai Amerikoje. Gėgėjo mėn-asyje 1913 m. išvažiuo iš Waterbury, Conn. bui į Chicago, bet jokios ži-nios nedavė, ir dabar nežinau, kur jis yra. Jis pats, ar kas kitas, malonė-kito duoti žinį adresu:

Petras Vaitonis, 785 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieskau savo pusbrolio Francis-kaus Mikolūno, iš miesto Radvili-kių, Šiaulių apskr., Kauno gub. Jis yra Amerikoje jau ketvrti metai; girdėjau, kad apsišvedęs. Gyveno Pittsburg, Pa., prie 1316 Rebeck st. Jis pats, ar kas kitas, malonėkite duoti žinį šiuo antrašu:

Konstantinas Inkeviče, 2301 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

Pajieskau brolio Kazimiero Berno-to, šilalės parap., Raseinių pav., Kauno rėd. 12 metų Amerikoje. Pasku-tinį laiką gyveno Philadelphiaje. Tu-riu svarbų reikalą. Atsišaukti adresu:

Motiejus Bernotas, 4514 So. Paulina st., Chicago, Ill.

Pajieskau savo pusbrolio Vaclovo Zalausko, Devalniskų kaimo, Trakų pav., Vilniaus gub. Aš pribuvau iš Lietuvos į Chicago 4 mėnesiai atgal ir norėčiau su juom susizioti. Mel-džiū pranešti adresu:

Marcelė Čarnauskaitė, 928 — 32nd pl., Chicago, Ill.

Pajieskau: — du vaikinai buto, kur pas gerus blaivius žmones. Mes dar neseniai Chicagoje, tai neturime daug pažįstamų. Jeigu kas žinotų, ar tu-rytė vietą, malonėkite atsišaukti ku-grečiausiai antrašu:

P. Chapas, 1607 N. Ashland av., Chicago, Ill.

Pajieskau savo brolio Vladislavo Lukausko, Kupščių kaimo, Bitgalos vol., Kauno gub., 7 metai Amerikoje. Jis gyveno Chicagoje. Jis pats ar jo draugai teiks duoti žinį adresu:

Boj. Lukauskas, 2424 Oakley ave., Chicago, Ill.

Pajieskau savo tikro brolio Stanis-lovo Barzdžiaus, Šiaulių pav., Lygu-mo parap., Staciūnų sod.; taipgi pus-brolio Juozo Dauksio, Panevėžio pav., Pakrojaus parap., Osufių sod. Abu-du Kauno gubernijos. Maloniai mel-džiū atsišaukti antrašu:

Barbora Barzdžiukė, 227 N. Watts st., Philadelphia, Pa.

Pajieskau savo brolio Jurgio Sim-kaus, 3 metai Amerikoje. Pirmiau gyveno prie mainų Bush, Ill. Turiu svarbų reikalą. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiū atsišaukti adresu:

Mike Shimkus, 443 Collinsville av., E. St. Louis, Ill.

Pajieskau savo giminačio Juozo Dauksio, paeina iš Rygos. Prieš 6 metus įsai gyveno pas lietuvius po No. 64 S. 2nd st., Brooklyn, N. Y. Kas apie jį žino, kur jisai yra dabar ar nors žino jo adresą, kur jisai gyvena šiuos paskutinius kelis me-tus, malonėkite pranešti man sekan-čiu antrašu:

J. Paradnek, 1022 Orange st., Los Angeles, Cal.

Pajieskau brolio Juozo Kalinauko, Tauragės par., Raseinių pav., Kauno rėd. 5 metai Amerikoje, ir Mykolo Mojerio, 20 m. Amerikoje, Gyveno Chicagoje, prie 14th pl. Turiu svarbų reikalą. Kreipties antrašu:

Ona Kalinaukaitė, 4536 So. Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieskau Kazimiero Liškaus, ku-ris pirm keturių metų gyveno Ken-sington, Ill. Kas praneš, kur jis yra dabar ir prisius jo antrašą, gaus \$5.00

Jonas Budris, 449 Kensington av., Kensington, Ill.

Pajieskau brolio Juozo Kalinauko, Tauragės par., Raseinių pav., Kauno rėd. 5 metai Amerikoje, ir Mykolo Mojerio, 20 m. Amerikoje, Gyveno Chicagoje, prie 14th pl. Turiu svarbų reikalą. Kreipties antrašu:

Ona Kalinaukaitė, 4536 So. Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieskau Kazimiero Liškaus, ku-ris pirm keturių metų gyveno Ken-sington, Ill. Kas praneš, kur jis yra dabar ir prisius jo antrašą, gaus \$5.00

Jonas Budris, 449 Kensington av., Kensington, Ill.

Pajieskau brolio Juozo Kalinauko, Tauragės par., Raseinių pav., Kauno rėd. 5 metai Amerikoje, ir Mykolo Mojerio, 20 m. Amerikoje, Gyveno Chicagoje, prie 14th pl. Turiu svarbų reikalą. Kreipties antrašu:

Ona Kalinaukaitė, 4536 So. Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieskau Kazimiero Liškaus, ku-ris pirm keturių metų gyveno Ken-sington, Ill. Kas praneš, kur jis yra dabar ir prisius jo antrašą, gaus \$5.00

Jonas Budris, 449 Kensington av., Kensington, Ill.

Pajieskau brolio Juozo Kalinauko, Tauragės par., Raseinių pav., Kauno rėd. 5 metai Amerikoje, ir Mykolo Mojerio, 20 m. Amerikoje, Gyveno Chicagoje, prie 14th pl. Turiu svarbų reikalą. Kreipties antrašu:

Ona Kalinaukaitė, 4536 So. Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieskau Kazimiero Liškaus, ku-ris pirm keturių metų gyveno Ken-sington, Ill. Kas praneš, kur jis yra dabar ir prisius jo antrašą, gaus \$5.00

Jonas Budris, 449 Kensington av., Kensington, Ill.

Pajieskau brolio Juozo Kalinauko, Tauragės par., Raseinių pav., Kauno rėd. 5 metai Amerikoje, ir Mykolo Mojerio, 20 m. Amerikoje, Gyveno Chicagoje, prie 14th pl. Turiu svarbų reikalą. Kreipties antrašu:

Ona Kalinaukaitė, 4536 So. Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieskau Kazimiero Liškaus, ku-ris pirm keturių metų gyveno Ken-sington, Ill. Kas praneš, kur jis yra dabar ir prisius jo antrašą, gaus \$5.00

Jonas Budris, 449 Kensington av., Kensington, Ill.

Pajieskau brolio Juozo Kalinauko, Tauragės par., Raseinių pav., Kauno rėd. 5 metai Amerikoje, ir Mykolo Mojerio, 20 m. Amerikoje, Gyveno Chicagoje, prie 14th pl. Turiu svarbų reikalą. Kreipties antrašu:

Ona Kalinaukaitė, 4536 So. Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieskau Kazimiero Liškaus, ku-ris pirm keturių metų gyveno Ken-sington, Ill. Kas praneš, kur jis yra dabar ir prisius jo antrašą, gaus \$5.00

Jonas Budris, 449 Kensington av., Kensington, Ill.

Pajieskau brolio Juozo Kalinauko, Tauragės par., Raseinių pav., Kauno rėd. 5 metai Amerikoje, ir Mykolo Mojerio, 20 m. Amerikoje, Gyveno Chicagoje, prie 14th pl. Turiu svarbų reikalą. Kreipties antrašu:

Ona Kalinaukaitė, 4536 So. Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieskau Kazimiero Liškaus, ku-ris pirm keturių metų gyveno Ken-sington, Ill. Kas praneš, kur jis yra dabar ir prisius jo antrašą, gaus \$5.00

Jonas Budris, 449 Kensington av., Kensington, Ill.

Pajieskau brolio Juozo Kalinauko, Tauragės par., Raseinių pav., Kauno rėd. 5 metai Amerikoje, ir Mykolo Mojerio, 20 m. Amerikoje, Gyveno Chicagoje, prie 14th pl. Turiu svarbų reikalą. Kreipties antrašu:

Ona Kalinaukaitė, 4536 So. Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieskau Kazimiero Liškaus, ku-ris pirm keturių metų gyveno Ken-sington, Ill. Kas praneš, kur jis yra dabar ir prisius jo antrašą, gaus \$5.00

Jonas Budris, 449 Kensington av., Kensington, Ill.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.
Valdo kelesdešimt bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto
Isteigta 1893 metuose.

- PRIMA** pinigų taupinimui nuo vieno Dolerio iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.
- SKOLINA** pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.
- PERKA** ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėčių.
- PERKA** ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4.5 ir 6 procentą.
- ATVAŽIAVUSIEMS** Chicago išlektuotoja jų pinigų paliktus kitose bankose.
- ISMAINO** ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant rusų.
- SIUNČIA** pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.
- PARDUODA** Sifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rosijos konsulio pas portus važiuojantiems Lietuvon, Rosijon.
- BIZNIERIAMS** duoda Čekų knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėstis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokiš biznierių be bankos čekių negali šiandien atsakančiai savo biznį vesti.
- PADARO** Dovieennastis, ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.
- PARSAMDO** Bankines Skryneles (Boxes) sangiausiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Pinigus turi tik tie kurie čėdyja, o sučėdyja tik tie kurie Bankon deda. Užčėdyk tik vieną dolerį sanvaitėje padėdamas jį Bankon ant 3 procento, tai

Per 1 metų turėsi	\$ 52.70
Per 5 metų turėsi	279.82
Per 10 metų turėsi	604.86
Per 20 metų turėsi	1418.26

Tai ką padaro vienas doleris, o vieną dolerį sanvaitėje gali užčėdyti kiekvienas žmogus. Tik reikia pradėti. Tai pradėkite čėdyti.

"Kurie šitą Bankon pinigus dėjo, tie šiandien perka namus, o kurie pinigus kupareliuose kavojų, tie dabar gauda vagius".

Šioje Bankoje gali pasidėti pinigus ir kitų miestelių lietuviai. Rašykite mumi, o gausite pilną informaciją.

Rašydami adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiauviusius iš KITUR MELDŽIAME rplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

ISIDĖMĖK!

Tobias dovanos reikalingos visiems! "LIETUVA" DUODU UŽDYKĄ! Prikalbinė "LIETUVA" skaitytų ir prie 4 dol. prenumeratą, pridėdama 1 doliarį nuo savos ir pristydama kartą su savo paveikslu (pikėrimu) iš viso 5 dol., tai gausi "LIETUVA" visoms metams ir artisišką ant drobės tēpiotą paveikslą didumo 16x20.

Jei prikabinai 3 skaitytuos ir prisigai man iš adresu ir 6 dol., gausi metams "LIETUVA" ir padidinti savo paveikslą visai uždėk.

Ar gali padaryti da 12 lakštų laikams po pėros, arba dalis sagutes (kultūnikus) su savo paveikslu ir uždėk, jei prisigai 2 skaitytuos prenumeratą 4 dol.

Išsitrink iš 4 dovanų, kuri Tau geriausia patinka.

Darbus gvarantuos. Sigafamas paveikslų grupoje, pažinėk kryžiuoklį iš kurio nori pasidaryti. Jei nori platesnio išaiškinimo, klausk laišku, išduos 2 c. kraštinių.

Adresas:

LIUOZAS BRAKNIS,
8135 So. Morgan St., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA BANKA

Town of Lake Savings Bank
Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Prilimame pinigų į Banką užėdėd-
jimui nuo vieno dolerio ir daugiausia
ir mokame trečią procentą ratomis
ant metų. Siunčiame pinigų į vi-
sas svieto dalis pigiai, greitai ir tel-
singai, o svetimų žemių pinigų mai-
nomo, perkame ir parduodame. Par-
duodame sifkortes ant visų linijų ir
kraujų iš krajas, taipgi tikietus
ant geležinkelinių po visą Ameriką ir
Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus
ir dokumentus visose kalbose ir du-
da rodą lietuviams visokiuose atsi-
tikimuose ir reikaluose ypatingai ir
ne- laiskus. Tik kreipkitės višminė-
to antraus.

Telefonas Yards 3162
Dr. A. L. Graičunas
GYDO INVAIRIAUSIAS LIGAS
3310 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dovanos!

Pirkite už \$6 vertės mūsų ži-
nomo tabako dėl cigarečių ir iš-
sitrinkit sau dovaną iš sekancijų
daiktų: 1—Naujausias importuo-
tas Fonografas su dūda, kuris
grajina gerai ir aiškiai visokias
muzikas ir dainas. Kiekvienas
gali turėti savo name koncertą.
2—Geriausią Armoniką vokiško
išdirbimo su notomis ir nurody-
mais. 3—Puikų stalą, nikelinį
Laikrodį su muzika, kiekvieną
kartą grajiną 10 minūtų. 4—
Vyrišką ar moterišką pauksuo-
tą laikrodėlį, ir puikiai išmar-
gintą.

Atsiųsk mums ant rankos 50 centų markėmis, o mes jums
prisiųsime 40 skrynučių tabako, 4 gatunkų už \$6 ir jusų išrinktą
dovaną. Likusius \$5.50 užmokėsite, gavę tavorą. Kam tavoras ne-
patinka, gali jį neimti. Kanadon ir abelnai į užrubežius tavorą
siunčiame, tik gavę iškaisto \$6.00.

English Asiatic Tobacco Co., Dept., 115 E. 7th St., New York City

Garsinkitės "Lietuvoje."

28 metų senas laikraštis
VIENYBE LIETUVNINKU
EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.
Parduoda daugiausiai gerų ir svarbių ži-
nių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o
renumerata kaštuoja metams tik \$2.00, o
užsi metų \$1.00. Užrubežius: metams
\$3.00; pusel metų \$1.50.

ĮŠYK ADRESU:
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

DU-KART NEDELINIS LAIK- RASTIS

Eina jau 25 metai
Utarninkais ir Pėnyčiomis
Prenumerata metams \$2.50
,, ,, pusel metų \$1.25
Adresuokit taip:
W. B. BOCKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

Tele. Canal 2118
DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

MOKYKLA SOKIŲ.

Prof. Julius Salkauskas užtikrina, kad
išmokys soki kiekvieną jauną ar se-
ną. Išmokiniu vaiss 6 rusų, taip, kad
gali drįsiai eiti soki publikoj. Taipgi
išmokiniu ir kitus sokių su keleta
vakarų. Mokiniu kas vakaras. Lekci-
jos yra nuo 7 val. vak. iki 11 val.
Prof. Julius Salkauskas praneša vi-
siems, kurie nori išmokti soki, atėti
dienomis nuo 9 valandos ryto ir
net iki 11 valandai vakare. Taipgi
mokiniu visokius sokių Buck & Wing,
Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish
Waltz, Waltz, Two Step, Side Step.
Pirma Lietuviška Mokykla Ameriko.
Mokytojai: Miss Ruth, D. Brown,
Miss Joanna Walets, Prof. Julius Sa-
lkauskis, 1843 S. Halsted st., Chicago.
Kožną pėnyčios vakarą atsibuna ge-
riausia muzika. 1843 S. Halsted st.,
cor. 19th st. Phone Canal 3762.

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS.

Buve 6 metus Skyršias Vyršinku, Insep-
torium Suvienų Valtijų Imigracijos
turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate,
Prosecutor, Solicitor ir Counselor-at-law. Veda
visokias bylas (provas) visose teismuose ir
departamentų skyriuose. Gavimui patarimų
kreipkitės laišku, įdėdami kratos ženkli-
ataskymui. Vedimlavarių bylų ir reikalų
priešina ypatingai ir visas Valtijas ir mies-
tus sulyje patarimais. Adresas:
KAZIS KRAUCUNAS
ATTORNEY-AT-LAW
403 Lyon Building SEATTLE, WASH.

Phone Drovers 5052
DR. K. DRANGELIS
LIETUVYS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 9 ryto lig 9 vakare
3281 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Priešai A. Olszewski Banką

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1178
Lietuviai advokatas, baigęs teisinių Am-
riketo, Veda visokias bylas, civiliškas ir kri-
miniališkas (suduose).
Gy. 3112 S. Halsted St., arti 31-meis
Telephone Yards 2399

Geriausią Gyduolę PLAUKAMS

sustiprina skūpą, sujūdina taknis,
plaukus padaro elvinius, blizgančius,
yra geriausias vaistas nuo Dandruff
"Dusky". Vartojant du ar tris kartus
iš savaitės, sustiprės plaukų šūnimas.
Trinkite gerai į skūpą, ant šaknų
kas antra ar trečia diena.
Prekė 50c. ir \$1.00.

F. A. POSZKA'S PHARMACY
3121 So Morgan Street
Tel. Yards 695 CHICAGO, ILL.

K. ZURAITIS PIRMAELINIS BUFETAS

Saltas alus, gera deg-
tinė, kvepianti ciga-
rai. Pirmia svečius
: kuosirdingiausiai :
3200 SO. HALSTED ST.

Bile vienas gali uždirbti \$25.00 ir
savaitę liuosomis valandomis; prity-
rimas nereikalingas. Gavimui visų
sulyg to žinių, rašykite:
LIPMAN SUPPLY HOUSE
Dept. 7
527 So. 5th ave., CHICAGO, ILL.

TEL. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir
vyrų. Specializai gydo limpančias, už-
sisėnėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Dr. G. M. Glaser

siuomi aprašikui pagodotai visu-
meniai, jog esu seniausias gydytojas
an' Bridgeporto, praktikuojant per 22
metus, perkėliau savo ofisą ir gyven-
mą į savo ločną namą po numeriu
3149 S. Morgan St.

Kertė 32-ros gatvės.
Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprūpintas naujausiais
budais gydymo. Visus ligonius steng-
siuosi užgaudinti kaip ir lig šiol.
Pastikėdamas, jog gerbiama publika
ir toliaus mane remis, esiu namie ant
kiekvieno pareikalavimo dienų ir nak-
tį. Esu specialistas ligose vaikų, mo-
terų ir vyrų ir užsėdintose ligose.
Darau visokią operaciją.
Liekus: su pagarba

Dr. G. M. Glaser

3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

JUBILIEJAUS NUMERIS.

Laikraščiu susilaukti jubiliejaus ir
išleisti jubiliejaus numerį galima tik
vieną sykį į 15, 25 ar 50 metų. Toks
tai rekas atsitikimas.
Ir šie metai tuo yra žymūs, kad
didžiausias lietuvių laikraštis "Kata-
likas" susilaukė 15-o metų jubiliejaus ir
išleido gražų jubiliejinį numerį, pilną
paveikslų ir indomų raštų. Amžinus
svarbus šitame numeryje yra ankietą į
klausing: "Kas šiandien būtų svarbiau-
siai lietuvių kultūros pakeitimui Ameri-
koje?"

Šitą jubiliejinį "Kataliką" numerį
kiekvienas privalo įsigyti atmiadai. Už
10c. bus prisiųstas kiekvienam. Reika-
laukite tuojau, kol neisibaigė.
Rašydami adresuokite:

J. M. TANANEVIČIA,
3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Naujas Savaitės Laikraštis

"ATEITIS"

"Ateitis" yra bėpartviškas laik-
raštis, tarnaujantis jaunimo
ir kultūros reikalams. Tai
pina daugybė įvairiausių ži-
nių. Didelio formato, 8 pusl.
Kaino tik \$1.50 metams, o
85c. pusei metų.

"Ateitis" išleidėdė bendrovė, in-
korporuota ant \$25,000. Da-
bar laikas užrašyti "Ateit-
į". Reikalaukit vieno nume-
rio pažinėjimui uždėk.

Adresuokit taip:

"ATEITIS"
366 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Ar matė kada-nors laikraštį

"DRAUGA"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių
didžiausio formato, vedamas ge-
riausiu redaktorium. Rasi jame
geriausių raštinių raštų ir vi-
sokių žinių iš Lietuvos, Amerikos
ir viso pasaulio. "DRAUGAS"
gildina svarbiausius gyvenisius
lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsielna metams \$2, pusel m. \$1
Užsieniuose metams \$3, pusel metų \$1.60
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Leyeskio Prekybos ir Kalbų

Dieninė ir Vakarinė Mokykla.
Mokymai:
1. Pradinis Priėngiamasis Kursas,
2. Prekybos Kursas pagal Amer. planą,
3. Prekybos Kursas pagal Rusijos planą
(dėl manančių grįžti Lietuvon).
Kalbos:
Lietuviška, Angliška, Vokiška ir Rusiška
(pagal norą ir lenkišką).
Dėl smulkesnių žinių kreipkitės ypatingai
arba per laisvą dinom atbraiui
G. J. LEVESKIS,
Vedėjas Mokykloje,
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ATPIGO LIETUVISKI REKORDAI:

Mes dabar turime 30 lietuviškų
įvairioms dainoms rekordų, kurie iki
šiol pasidavė po \$2.00, dabar par-
traukėmė didelį transportą iš Li-
tuvos ir gavome pigiaus, taip kad da-
bar parduodama po \$1.00 su pri-
siuntimu.

Parašykite mums savo adresą, o
mes prisiųsime katalogą, iš kurio ga-
lesite pasikirti ir apsieltuoti illo
tuviaškom dainoms ir deklamacijom-
rekordus. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI,
3282 So. Halsted st., Chicago, Ill.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo
seniausių iki naujausių
laidos, pilnas naujas katalogas,
80 pusl., bus prisiųstas DYKAL.
MYLTOJAI MUZIKA, čia gali gauti
gerų muzikalių instrumentų
katalogą įvairiausių armonikų,
koncertinčių, klarnetų ir t. t.

Rašant man laisvą, paminėk katra
KATALIOGĄ prisiųsti, arba katra?
Reikalingi knygy patalintojai-ge-
ntai iš mažesnių miestelių, pardavinėti
knygas ir laisvoms popierams. Adresai:
M. J. DAMIJONAITIS
803 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

ANTANAS A. ŠLAKIS

ADVOKATAS

Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališ-
kas visuose teismuose (suduose). Peržiuri
obstraktus ir padirba visus kitus legališkus
dokumentus.

MIESTO OFISAS:

Room 510 Ashland Block
Cor. Randolph and Clark Sts.,
CHICAGO

Telephone RANDOLPH 1307

BRIDGEPORTO OFISAS:

3255 So. Halsted Street
(Priešai 33-čią gatvę)

VAKARAI: nuo 7 iki 9 val.,
išskyrant nedėlias

Telephone DROVER 5326

Rusiskas Dovieennastis,
Pasportus, Affidavitus,
Kontraktus Pirkimo Namų ir
Biznių ir Visokius kitus Rejenta-
liškus Raštus Geriausia Padaro

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

Išlektuotja vekselines paskolas, algas, da-
les ir pinigus, paliktus kitose bankose Ame-
rikoje ir Europoje greitai ir pigiai.

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

A. OLSZEWSKIO BANKOJE

3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO.

BIURO VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 6 iki 9 vakarais
Nedėliomis nuo 9 iki 12 rytais

Šviesa Namams.

Skaitymui, siuvimui, vaikų mokymuisi, visokiam
vartojimui namie — geriausia lempa, kurią jūs galite
nupirkti, yra Rayo. Joki žėrėjimo, jokio mrgėji-
mo, šviesa minkšta ir aiški. Jūs galite prie jos
skaityti arba dirbti, nepakenkdami savo akims. Rayo
yra žemos kainos lempa, bet jūs negalite gauti geres-
nės šviesos už by kokią kainą.

Rayo lempos apšviečia daugiau negu tris milijonus
namų.

The Rayo Lamp.

Uždėgama, eljundant kamino arba dangčio. Lengva išvalyti ir įdėti knač. Ne
ištuojia. Ekonomiška. Padaryta įvairiuose stiliuose ir visokiems tikslams.

Pas Vertelgas Visur.

STANDARD OIL COMPANY

(An Indiana Corporation)

D-re Maria Dowiat-Sass

Moterų ir vaikų ilgų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street Tarp Paulina ir Wood gat. Phone Canal 1203	5208 W. Harrison Street Tel. Austin 737
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 val ryto nuo 7:00 iki 8:00 val. vak. Nedėlioms nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	Valandos: tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą

Seniausia Lietuvių užleiga pas

JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užleigo visokius pirmo
skyriaus gėrimus ir kve-
penčius cigarus ir
Grazią Naują Svetainę
Sutrinkimams, vestuvėms, ba-
liams ir tt. Širdingas priėmi-
mas ir broliška roda kiekvienam
\$253 Illinois St., Kertė 33rd

Telephone Yards 2750

GERIAUSIA SOKIŲ MOKYKLA

CHICAGOJE.

Kurioje gali iškylėnas
gerai ir gražiai išmokti
soki į trumpą laiką ir už
labai mažus pinigus. Val-
kinat ar morganis, kurie
nemoka soki, niekuomet
negali užgaudinti savęs
ir negali turėti linksme-
laikus, nes yra taip, kaip
numire, o kuomet moki
gerai soki, visomet busi
linksmas ir kitų paguo-
dojamas.

Norint mokytis, meldžiu, atslan-
kykite po numeriu:

533 W. 33RD ST., CHICAGO, ILL.

Arti Morgan gatvės.

Mokymai: Panedėlyje, Utarninkais ir
Ketvergais nuo 8 iki 10:30 vak.

Mokytojai Prof. F. L. Janauskas,
Miss B. Tisat.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenams ir apšvietimui.) CHICAGO, ILL.